Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (judecător: Olga Jamba)
Dosarul nr. 3a-14/25 (2-24011860-03-3a-07022025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul civil și de contencios administrativ

D E C I Z I E

08 mai 2025 mun. Bălți
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Elena Grumeza
Judecători: Svetlana Ghercavii, Natalia Costaș
Grefier Lilia Burlacu

examinând în ședință publică, apelul declarat de avocatul Cojocari Constantin în interesele lui Suhari Sergiu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată formulată de avocatul Cojocari Constantin în interesele lui Suhari Sergiu către Marele Stat Major al Armatei Naționale și Regimentul de Aviație privind recunoașterea ilegală a refuzului privind anularea ordinului, anularea ordinului Comandantului Regiment de Aviație nr. 208 din 08.12.2023, ,,Cu privire la sancționarea disciplinară cu ,,mustrare aspră" a soldatului clasa II Suhari Sergiu *****, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliție militară, plutonul 2 poliție militară, compania poliție militară și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul central din 22 octombrie 2024,
-

c o n s t a t ă:

Pretentiile reclamantului:

La 30 ianuarie 2024, în cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a parvenit acțiunea în contencios administrativ înaintată de avocatul Cojocari Constantin, în interesele lui Suhari Sergiu către Marele Stat Major al Armatei Naționale și Regimentul de Aviație privind anularea Ordinului nr. 208 din 08 decembrie 2023 ,,Cu privire la neprezentarea soldatului clasa II Suhari Serghei, soldat principal (ochitor) grupă 2 poliție militară pluton 2 poliție militară companie poliție militară la exercițiul de rezolvare a unei situații tactice STX cu tematica ,,Acțiunile companiei de poliție militară în combaterea terorismului" precum și la acțiunea de

alarmare a companiei de poliție militară la data de 10 noiembrie 2023.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 iulie 2024 cererea de chemare în judecată menționată a fost strămutată la Judecătoria Soroca, pentru examinare.

La 22 iulie 2024, în cadrul Judecătoriei Soroca, sediul Central a parvenit, pentru examinare, acțiunea în contencios administrativ înaintată de avocatul Cojocari Constantin, în interesele lui Suhari Sergiu către Marele Stat Major al Armatei Naționale și Regimentul de Aviație privind anularea Ordinului nr. 208 din 08 decembrie 2023 ,,Cu privire la neprezentarea soldatului clasa II Suhari Serghei, soldat principal (ochitor) grupă 2 poliție militară pluton 2 poliție militară companie poliție militară la exercițiul de rezolvare a unei situații tactice STX cu tematica ,,Acțiunile companiei de poliție militară în combaterea terorismului" precum și la acțiunea de alarmare a companiei de poliție militară la data de 10 noiembrie 2023.

În argumentarea acțiunii avocatul Cojocari Constantin, în interesele lui Suhari Sergiu notează că, în fapt prin ordinul comandantului Regimentului de aviaţie (pilot), colonel *****, nr. 208 din 08 decembrie 2023, soldat clasa II Suhari Sergiu *****, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliţie militară, plutonul 2 poliţie militară, compania poliţie militară a fost sancționat disciplinar cu „mustrare aspră". Potrivit ordinului în cauză, drept temei de sancționarea disciplinară a servit actele de constatare (raportul) comandantului de companie asigurarea aerodrom şi transport, locotenent major ***** cu privire la neprezentarea soldatului clasa II Suhari Sergiu, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliţie militară, plutonul 2 poliţie militară, compania poliţie militară la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice STX cu tematica „Acţiunile companiei de poliţie militară în combaterea terorismului, precum şi la acţiunea de alarmare a companiei poliţie militară la data de 10 noiembrie 2023.

Opinează că ordinul menţionat în privinţa reclamantului Suhari Sergiu, constituie un act administrativ individual defavorabil pe care îl consideră a fi ilegal, din care considerente solicită anularea acestuia. Nefiind de acord cu ordinul de sancționare, în conformitate cu prevederile art. 162 şi art. 164 alin. (1) CA, reclamantul Suhari Sergiu, încercând să soluţioneze litigiul pe cale amiabilă, s-a adresat cu cerere prealabilă către Marele Stat Major al Armatei Naţionale prin care a solicitat anularea ordinului comandantului Regiment de aviaţie (pilot), colonel *****, nr. 208 din 08 decembrie 2023 cu privire la sancţionarea disciplinară „mustrare aspră" a soldatului clasa II Suhari Sergiu *****, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliţie militară, plutonul 2 poliţie militară, compania poliţie militară.

Reclamantul Suhari Sergiu consideră că prin ordinul de sancţionare

disciplinară îi este lezat dreptul la condiţii echitabile de muncă, inclusiv la condiţii de muncă care corespund cerințelor securității şi sănătății în muncă şi a dreptului la odihnă, inclusiv la reglementarea timpului de muncă, la acordarea pauzelor de odihnă zilnice, a zilelor de repaus şi de sărbătoare nelucrătoare, din care considerente reclamantul, prin intermediul avocatului, împuternicit în mod legal, s-a adresat instanţei de contencios administrativ cu prezenta cerere de apărare a drepturilor sale încălcate, solicitând anularea ordinului nr. 208 din 08 decembrie 2023 cu privire la sancționarea disciplinară „mustrare aspră”, ca fiind ilegal.

Subliniază reclamantul că la nivel internațional dreptul salariatului este recunoscut şi protejat prin Declaraţia Universală şi de Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale şi culturale. Codul muncii, de asemenea, conţine norme juridice referitoare la libertatea muncii, prevăzând în art. 5 lit. d) asigurarea dreptului fiecărui salariat la condiţii echitabile de muncă, inclusiv la condiţii de muncă care corespund cerinţelor securităţii şi sănătăţii în muncă, şi a dreptului la odihnă, inclusiv la reglementarea timpului de muncă, la acordarea concediului anual de odihnă, a pauzelor de odihnă zilnice, a zilelor de repaus şi de sărbătoare nelucrătoare.

Conform prevederilor art. 17 CA drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. În vederea confirmării respectării art. 209 alin. (1) CA, a indicat că răspunsul Marelui Stat Major al Armatei Naționale la cererea prealabilă a fost primit la data de 19 ianuarie 2024.

Respectiv, cerere de chemare în judecată este depusă în termenul prevăzut de lege. În susținerea poziției cu privire la ilegalitatea ordinului menţionat şi în sprijinul cerinţelor înaintate, invocă următoarele argumente.

Reclamantul Suhari Sergiu activează în bază de contract în cadrul Armatei Naţionale din 19 iulie 2022, iar în Regimentul de aviație, compania poliţie militară, din 08 decembrie 2022. În perioada activității în cadrul Armatei Naţionale acesta a manifestat responsabilitate în exercitarea obligaţiilor de serviciu, îndeplinind cu abnegație şi competenţă obligaţiile de serviciu, fapt ce denotă că din 19 iulie 2022 până la 08 decembrie 2023 nu a avut nici o sancţiune disciplinară.

Cât priveşte ordinul de sancţionare disciplinară cu „mustrare aspră” îl consideră ca fiind vădit neîntemeiat şi ilegal din următoarele considerente: în primul rând, la data declanșării exercițiului de antrenament, de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023”, reclamantul, fizic nu a avut posibilitatea reală de a participa la acest exerciţiu pe motiv că deja executa un alt ordin scris, nr. 217 din 08 noiembrie 2023, fiind antrenat în serviciu de zi, de la data 09 noiembrie 2023, ora 08:00 până la data de 10 noiembrie 2023, ora 09:40,

fapt constatat prin concluziile comandantului de companie asigurarea aerodrom şi transport, locotenent major ***** expuse în raportul cu privire la cercetarea de serviciu.

Respectiv, a indicat că în raportul cu privire la cercetarea de serviciu se menţionează că la data de 09 noiembrie 2023, ora 08:00 în timpul instructajului privind pregătirea personalului serviciului de zi, reclamantul, verbal a fost informat de locotenentul major *****că, posibil să participe la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023”. Astfel, consideră că anunțarea verbală despre posibila participare a reclamantului la exercițiu de rezolvare a unei situații tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023” nu poate fi tratată ca neexecutarea ordinului dat, or, după cum reclamantul verbal a fost informat, că posibil va fi antrenat, pe când potrivit prevederilor Secțiunii a 5-a din Regulamentul Serviciului Interior al Forțelor Armate ale Republicii Moldova, art. 56 statuează că ordinul trebuie să fie formulat clar, să nu admită interpretări ambigue şi să nu provoace îndoieli subordonatului.

Ordinul nr. 191 din 09 noiembrie 2023, cu privire la stabilirea componenţei echipelor în cadrul exerciţiului de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) nu a fost adus la cunoştinţă lui Suhari Sergiu, fapt confirmat prin lipsa semnăturii acestuia pe versul ordinului, fiind doar semnăturile celorlalte persoane antrenate în exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice.

Mai mult decât atât, ***** care activează în funcţia de sergent stat major superior al Secţiei personal a confirmat faptul că după ce, la data de 09 noiembrie 2023 ordinul nr. 191 a fost prezentat în Secţia personal pentru înregistrare, ea a convenit cu locotenentul major *****, ca toate persoanele menţionate în ordin ca fiind antrenate în exerciţiu să se prezinte în Secţia personal pentru a le fi adus la cunoştinţă contra semnătură. În data de 09 noiembrie 2023 Suhari Sergiu nu a luat cunoştinţă de ordinul respectiv, iar la data de 10 noiembrie 2023, ***** s-a aflat în concediul anual obligatoriu pentru anul 2023.

Revenind la serviciu la data de 13 noiembrie 2023, ea, a constatat că doar Suhari Sergiu nu luase cunoștință cu ordinul nr. 191, pe care în acea zi, adică la 13 noiembrie 2023 l-a adus la cunoștință reclamantului. Deci, consideră că informarea verbală despre pasibila implicare la exercițiu de rezolvare a unei situații tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023” nu poate fi considerată ca fiind dat un ordin care ar urma de a fi executat.

Opinează asupra faptului că, în momentul informării verbale despre posibila implicare la exerciţiu de rezolvare a unei situații tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023” reclamantului Suhari Sergiu nu i s-a ordonat, după cum reglementează prevederile Regulamentul Serviciului Interior al Forţelor Armate

ale Republicii Moldova să raportez șefului (Comandantului Regimentului de aviaţie), care a dat ordinul nr. 217 prin care acesta a fost numit în serviciu de zi, precum şi șefului său nemijlocit, comandantului de grupă *****, ori ofițerului de serviciu pe unitate. Pe de alta parte, din conținutul raportului concluziei al anchetei de serviciu relevă că nici locotenentul maior ***** nu a raportat Comandantului Regimentului de aviație, cu toate că, el, făcând instructajul personalului implicat în serviciul de zi a cunoscut cu certitudine că este implicat timp de 24 ore, în serviciu de zi, în conformitate cu ordinului Comandantului Regimentului de aviaţie nr. 217 din 08 noiembrie 2023.

Consideră reclamantul că, potrivit imperativelor pct. 54 din Regulamentul Serviciului Interior locotenentul major ***** dacă ar fi dat un ordin care întră în contradicţie cu ordinul superiorului (Comandantului Regimentului de aviaţie), a avut obligaţia personal să raporteze atât şefului nemijlocit al reclamantului, cât şi conducătorului superior despre modificarea ordinului dat anterior. Acest fapt nu s-a produs ori din neglijenţa şefului care i-a comunicat doar verbal reclamantului despre posibila implicare la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023”, sau că nici acesta nu a ştiut cu certitudine că reclamantul ar trebui să abandoneze executarea ordinului dat în scris, ordinul Comandantului Regimentului de aviaţie nr. 217 din 08 noiembrie 2023 şi să părăsească postul pentru a participa la acest exerciţiu.

În context, consideră distorsionată concluzia locotenentului major ***** care menţionează în raportul cu privire la cercetarea de serviciu, precum că reclamantul Suhari Sergiu, nu a manifestat iniţiativă personală, în situaţia în care observă că nici locotenentul major *****, care verbal a informat reclamantul despre posibila implicare la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023” la fel, nu a manifestat iniţiativă personală şi nu a raportat după cum reglementează normele din Regulamentul Serviciului Intern. De asemenea, consideră că informarea verbală a locotenentului major ***** despre posibila implicare a reclamantului la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023” este ilegală, deoarece potrivit imperativelor pct. 54 din Regulamentul Serviciului Interior în situaţii deosebite, şeful superior poate da ordin subordonatului peste şeful nemijlocit al acestuia.

La caz, locotenentul major ***** nu este superior, dar inferior în raport cu Comandantul Regimentului de aviaţie care prin ordinul scris nr. 217 din 08 noiembrie 2023 l-a desemnat pe reclamant în serviciu de zi. Mai mult decât atât, nici sergentul de serviciu pe punctul de control, în subordinea nemijlocită a cărui s-a aflat reclamantul în calitate de ajutor, nici ofiţerul de serviciu pe unitate în subordinea cărui se afla întreg efectivul implicat în serviciu de zi, nu i-a ordonat

reclamantului să părăsească postul încredințat şi să participe la exercițiul declanșat prin ordinul nr. 191.

La caz, consideră că este o hărțuire din partea persoanelor, care știind cu certitudine că reclamantul Suhari Sergiu, prin ordinul Comandantului Regimentului de aviaţie nr. 217 din 08 noiembrie 2023 a fost numit în serviciu de zi pentru 24 ore, în calitate de ajutor al sergentului de serviciu pe punctul de control, serviciu care a finisat abea la ora 09:40 pe data de 10 noiembrie 2023 şi în același timp fără ca să-i ordone să părăsească postul încredințat, punctul de control, a fost implicat şi la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT 2 2023”.

Respectiv, consideră că reclamantul nu putea executa concomitent două ordine şi de a se afla în același timp în locuri diferite, la punctul de control şi totodată la exercițiu de antrenament. Opinează că hârțuirea reclamantului din partea conducătorilor săi se demonstrează prin faptul că comandantul (şeful) care a pregătit ordinul nr. 217 şi nr. 191 l-a implicat pe reclamant în serviciu de zi şi în acelaşi timp la exercițiu de antrenament fără ca să prevadă cum trebuia să procedeze, să abandoneze postul încredințat prin ordinul 217 şi să participe la antrenament, sau nu, pentru a asigura că reclamantul să nu încalce nici un ordin, or, în situația în care reclamantul părăsea postul încredinţat şi participa la exercițiu, avea să fie acuzat că nu a executat ordinul 217 şi a părăsit postul încredințat.

Astfel, din conţinutul ordinului nr. 191 rezultă că reclamantul Suhari Sergiu este inclus în grupa nr. 3 plutonul 1-23 mm, iar potrivit pct. 2 din ordin a fost pus în sarcina locţiitorilor comandantului de regiment (şef stat major) să organizeze pe data de 10 noiembrie 2023, începând cu ora 08:00 desfășurarea exercițiului de rezolvare a unei situații tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023”.

În acelaşi timp, ordinul nr. 191 nu prevede cum trebuia să procedeze persoanele, nemijlocit reclamantul Suhari Sergiu, care la momentul începerii exercițiului de rezolvare a unei situații tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023”, printr-un alt ordin, nr. 217, era antrenat în alte activităţi, fiind desemnat în serviciu de zi. Consideră că ordinele care au fost date nu au fost clar stipulate, din care considerente acestea au fost tratate în felul după cum şi s-a procedat, reclamantul, considerând că avea obligația să respecte ordinul scris al Comandantului Regimentului de aviație, prin care a fost numit în serviciul de zi, dar nu afirmațiile verbale despre posibila sa implicare la exercițiu, ordinul care nici nu i-a fost adus la cunoștință.

La acest aspect opinează că, potrivit pct. 56 din Regulamentul Serviciului Interior, Comandantul (şeful), înainte de a da ordinul, este obligat să analizeze minuțios situația şi să prevadă măsurile de asigurare a executării ordinului. El

poartă răspundere pentru ordinul dat şi pentru consecinţele acestuia, pentru corespunderea ordinului legislației în vigoare, precum şi pentru abuz de putere şi exces de putere sau pentru depășirea atribuțiilor de serviciu în ordinul pe care îl dă şi pentru neluarea măsurilor de executare a acestuia.

Ordinul trebuie să fie formulat clar, să nu admită interpretări ambigue şi să nu provoace îndoieli subordonatului. La caz, consideră că persoanele responsabile la elaborarea ordinului nr. 191 nu au analizat minuțios situațiile care pot apărea, nu au prevăzut toate măsurile pentru a asigura executarea ordinului. Opinează că în cadrul anchetei de serviciu, nu a ținut cont de toate circumstanțele, cazul nu a fost investigat echidistant, obiectiv şi sub toate aspectele, fiind transcrise mai multe puncte din Regulamentul Serviciului Interior şi pur declarativ, fără careva argumente plauzibile indicându-se că reclamantul ar fi încălcat aceste puncte.

Astfel, reclamantul nu este de acord cu faptul că ar fi încălcat pct. 394 din Regulamentul Serviciului Interior, deoarece potrivit pct. 395 din același Regulament nu militarul, dar comandantul este responsabil de respectarea programului zilnic. Respectiv, consideră că dacă militarul a fost implicat neîntrerupt în serviciu de zi timp de peste 25 ore şi 40 min., nu este necesar ca el să înainteze careva rapoarte prin care să solicite să i se ofere timp de odihnă, or, potrivit imperativelor din Capitolul XII a Regulamentului Serviciului Interior comandantul este responsabil să ofere timp militarului pentru odihnă.

A indicat reclamantul că, potrivit prevederilor pct. 394 din Regulamentul Serviciului Interior la care face trimitere şi locotenent major ***** în Raportul anchetei de serviciu, este stipulat că, durata totală a timpului de serviciu al militarilor prin contract, nu trebuie să depășească durata timpului stabilit conform legislației în vigoare.

De asemenea, potrivit art. 101 alin. (1^1) Codul muncii, în funcţie de specificul activităţii, pentru organele securității statului şi organele afacerilor interne, durata zilnică a timpului de muncă în schimburi se stabileşte prin act administrativ, cu respectarea duratei întreruperii în muncă între schimburi. Durata zilnică a timpului de muncă în schimburi nu poate depăși 24 de ore.

Iar, alin. (6) din același articol prevede că, durata întreruperii în muncă între schimburi nu poate fi mai mică decât durata dublă a timpului de muncă din schimbul precedent (inclusiv pauza pentru masă).

Deci, dacă acest fapt deja este stipulat atât în Codul muncii cât şi în Regulamentul Serviciului Interior aprobat prin Decretul Preşedintelui Republicii Moldova nr. 2327-IV din 03 septembrie 2009, consideră că nu mai este necesar ca militarul să înainteze careva rapoarte comandantului, pentru a solicita ca acesta să respecte Regulamentul aprobat de Comandantul Suprem al Forţelor Armate. Or,

toţi comandanţii şi şefii subdiviziunilor Ministerului Apărări au obligaţia pozitivă de a veghea ca în unităţile şi subdiviziunile încredinţate, să fie respectat cu stricteţe Regulamentul menţionat.

Argumentează că, în cazul dat nu reclamantul Suhari Sergiu, dar superiorii lui nu au respectat dispoziţiile Regulamentului Serviciului Interior. Or, după implicarea reclamantului în serviciu timp de 25 ore şi 40 min. lui nu i s-a acordat timp necesar pentru odihnă şi recreere.

De altfel, reclamantul care a fost implicat în serviciu de zi şi a activat neîntrerupt timp de 25 ore şi 40 min. a fost inapt să participe la însușirea procedeelor de acțiune în lupta modernă din cadrul exercițiului desfășurat. La caz, consideră că implicarea simultană a reclamantului în serviciu de zi şi totodată în exercițiul de rezolvare a unei situații tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023” nu a urmărit scopul şi rolul exercițiului de antrenament doar de a-l hărțui şi se răzbuna pe acesta, oricum ar fi procedat, acesta încălca unul sau alt ordin, deoarece după cum a menționat supra nici într-un ordin nu era prevăzut cum acesta trebuia să procedeze.

Dacă scopul exercițiului de antrenament a fost de a antrena efectivul, respectiv conducerea urma să se asigure că efectivul antrenat este apt pentru însușirea procedeelor de acțiune. Or, fiziologic este demonstrat că capacitatea de însușire a unei persoane care a activat neîntrerupt timp îndelungat, ca în cazul reclamantului, timp de peste 25 ore şi 40 min, fără a pune în calcul timpul deplasări spre şi de la serviciu, scade enorm.

În această ordine de idei, opinează că reclamantul nu poartă nici o vină că persoanele responsabile de pregătirea exercițiului de antrenament şi desemnarea personalului implicat la acest antrenament nu au prevăzut în ordinul nr. 191 toate situațiile care pot apărea, precum şi nici nu au prevăzut, că reclamantul printr-un alt ordin, nr. 217, era implicat în serviciu de zi, şi cum el trebuia să procedeze: să lase postul încredințat şi să participe la antrenament sau nu, dar s-au limitat cu informarea verbală despre posibila implicare la exercițiu de rezolvare a unei situații tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023”. Opinează că reclamantul Suhari Sergiu nu a încălcat pct. 8, subpunctul 4; punctul 15, subpunctul 3; punctul 42; punctul 47; punctul 57 din Regulamentul Serviciului Interior, art. 5 lit. c) din Regulamentul disciplinei militare, deoarece după cum a relatat supra:

- a fost în imposibilitate de a participa la exerciţiu de antrenament, fiind numit prin ordinul nr. 217 timp de 24 ore, în serviciu de zi;

- nu a încălcat jurământul şi prevederile regulamentelor militare, pe motiv că în perioada declanşării exerciţiului militar reclamantul executa ordinul scris al

Comandantului Regimentului de aviaţie nr. 217 din 08 noiembrie 2023 şi nu a fost informat de nimeni că aceste ordin în privinţa lui a fost anulat şi putea părăsi postul încredințat;

- alt ordin, decât ordinul Comandantului Regimentului de aviaţie nr. 217 din 08 noiembrie 2023 reclamantul nu a primit, iar ordinul nr. 191 i-a fost adus la cunoştinţă peste câteva zile după exerciţiul care avuse loc,

- neavând un alt ordin decât ordinul nr. 217, reclamantul nu l-a pus în discuţie, dar l-a executat după cum prevede Regulamentul Serviciului Interior, în ce priveşte participarea la exerciţiu de antrenament, atrage atenţia instanţei de judecată, că a fost o simplă informare verbală din partea locotenentului major *****că, posibil reclamantul să participe la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023 ” (a se vedea aliniatul 4 fila 1 din Raportul anchetei de serviciu);

- în momentul declanşării exerciţiului de antrenament, nimeni din superiorii reclamantului nu l-a informat cum acesta ar fi trebuit să procedeze, să părăsească postul încredinţat, punctul de control şi să participe la antrenament, ori să rămână la post, chiar şi sergentul de serviciu pe punctul de control nu a putut să-i explice reclamantului cum el ar fi trebuit să procedeze.

De asemenea, a indicat că în ordinul de sancționare nu este indicat corect prenumele reclamantului, fiind indicat „Serghei”, pe când prenumele corect al reclamantului fiind „Sergiu”. Consideră că ordinul nr. 208 din 08 decembrie 2023 prin care reclamantul a fost sancţionat disciplinar cu mustrare urmează a fi anulat ca fiind ilegal şi neîntemeiat.

Cu referire la compensarea cheltuielilor de judecare, a indicat că prin bonul de plată seria DAA nr. 55160196 se atestă achitarea de către Suhari Sergiu în contul CA „Constantin Cojocari” a sumei de 7000 lei în temeiul contractului de asistenţă juridică nr. 01 din 03 ianuarie 2024, respectiv se confirmă caracterul real al cheltuielilor de asistenta juridică suportate.

În contextul celor expuse și invocând prevederile art. 47, 53 din Constituţia Republicii Moldova, art. 17, 19, 20, 162-168, 189, 196, 209, 211, 212 Codul administartiv, art. 5, 6, 38, 75, 80, 81, 85, 94, 96, 166-168 CPC, Codul muncii, Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarului şi Regulamentul Serviciului Interior, solicită instanței de contencios administrativ admiterea prezentei acţiuni și a recunoaște ilegal refuzul Marelui Stat Major al Armatei Naţionale nr. 32/25 din 19 ianuarie 2024 privind anularea ordinului comandantului Regiment de aviaţie (pilot), colonel *****, nr. 208 din 08 decembrie 2023 cu privire la sancţionarea disciplinară cu „mustrare aspră” a soldatului clasa II Suhari Sergiu, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliţie militară, plutonul 2 poliţie militară, compania poliţie

militară. A anula ordinul comandantului Regiment de aviaţie (pilot), colonel *****, nr. 208 din 08 decembrie 2023 cu privire la sancţionarea disciplinară cu „mustrare aspră” a soldatului clasa II Suhari Sergiu, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliţie militară, plutonul 2 poliţie militară, compania poliţie militară. A încasa de la Marele Stat Major al Armatei Naţionale în beneficiul lui Suhari Sergiu a cheltuielilor de judecată suportate în prezentul proces.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 22 octombrie 2024 s-a respins, ca fiind neîntemeiată, acţiunea în contencios administrativ înaintată de avocatul Cojocari Constantin, în interesele lui Suhari Sergiu către Marele Stat Major al Armatei Naționale și Regimentul de Aviație privind anularea Ordinului nr. 208 din 08 decembrie 2023 ”cu privire la neprezentarea soldatului clasa II Suhari Serghei, soldat principal (ochitor) grupă 2 poliție militară pluton 2 poliție militară companie poliție militară la exercițiul de rezolvare a unei situații tactice STX cu tematica ”Acțiunile companiei de poliție militară în combaterea terorismului” precum și la acțiunea de alarmare a companiei de poliție militară la data de 10 noiembrie 2023.

Solicitarea apelantului:

La 1 noiembrie 2024 Suhari Sergiu prin intermediul avocatului Cojocari Constantin a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii menționate, solicită admiterea apelului, casarea hotărârii cu pronunțarea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Termenul de declarare a apelului:

Articolul 231 alin. (1) Cod administrativ prevede că hotărîrile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.

Potrivit art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic.

Instanţa reţine că dispozitivul hotărârii a fost pronunţat la 22 octombrie 2024, iar apelul nemotivat a fost declarat la 1 noiembrie 2024 prin urmare, apelul este declarat în termenul legal stipulat la art. 232 Cod administrativ.

Conform art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.

Copia hotărârii motivate a fost recepționată de către reprezentantul apelantului la 31 ianuarie 2024, iar apelantul a înregistrat apelul motivat la 7 februarie 2025, prin urmare apelantul s-a încadrat în termenul prevăzut la norma citată supra.

Argumentele părţilor:

În motivarea apelului apelantul a menționat că, la data declanşării exerciţiului de antrenament, de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023”, reclamantul, fizic nu a avut posibilitatea reală de a participa la acest exerciţiu pe motiv că el, deja executa un alt ordin scris, nr. 217 din 08 noiembrie 2023, fiind antrenat în serviciu de z i, de la data 09.11.2023, ora 08:00 până la data de 10.11.2023, ora 09:40, fapt constatat prin concluziile comandantului de companie asigurarea aerodrom şi transport, locotenent major ***** expuse în raportul cu privire la cercetarea de serviciu.

Consideră neîntemeiate afirmaţiile instanţei de fond că, Suhari Sergiu fiind informat, despre posibila participare la exerciţiul de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu tematica „*Acţiunile companiei de poliţie militară în combaterea terorismului*” şi considerându-l incert şi imposibil de executat fiind antrenat în serviciu de zi, era obligat să se adreseze comandantului (şefului) cu rugămintea de a i se explica ordinul şi a preciza circumstanţele executării acestuia, şi nicidecum să părăsească teritoriul unităţii militare, deoarece reclamantul Suhari Sergiu, a fost implicat în serviciu timp de 25 ore şi 40 min. după care, potrivit Regulamentul Serviciului Interior aprobat prin Decretul Preşedintelui Republicii Moldova nr. 2327-IV din 03.09.2009 urma să-i fie acordat timp necesar pentru odihnă şi recreere.

Instanţa nu s-a expus asupra faptului că reclamantul nu poartă nici o vină că persoanele responsabile de pregătirea exerciţiului de antrenament şi desemnarea personalului implicat la acest antrenament nu au prevăzut în ordinul nr. 191 toate situaţiile care pot apărea, precum şi nici nu au prevăzut, că reclamantul printr-un alt ordin nr. 217, era implicat în serviciu de zi.

Susține că sunt neîntemeiate argumentele instanţei de fond că, pe cazul dedus judecăţii, reclamantul Suhari Sergiu nu a procedat în ordinea prevederilor potrivit pct. 58 al Regulamentul serviciului interior al Forţelor Armate ale Republicii Moldova, care stipulează că, dacă militarul care execută ordinul primeşte de la un alt şef superior după situaţia de serviciu un nou ordin, care împiedică executarea primului, el raportează despre aceasta şefului care a dat ordinul nou şi, în cazul în care acesta este confirmat, îl execută pe ultimul.

Apelantul atenționează că executa ordinul scris nr. 217 al Comandantului Regiment de aviaţie fiind implicat în serviciu de zi, iar informaţia verbală a locotenentului major ***** despre posibila implicare a reclamantului la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023” nu poate fi considerată drept ordin din partea unui superior, deoarece potrivit imperativelor pct. 54 din Regulamentul Serviciului Interior în situaţii deosebite,

doar şeful superior poate da ordin subordonatului peste şeful nemijlocit al acestuia, locotenentului major ***** nefiind superior în raport cu Comandantul Regiment de aviaţie.

Invocă, că instanţa de fond a ignorat faptul că reclamantul Suhari Sergiu, nu a încălcat pct. 8, subpunctul 4; punctul 15, subpunctul 3; punctul 42; punctul 47; punctul 57 din Regulamentul Serviciului Interior, art. 5 lit. c) din Regulamentul disciplinei militare, deoarece după cum s-a relatat supra, el: - a fost în imposibilitatea de a participa la exerciţiu de antrenament, fiind numit prin ordinul nr. 217 timp de 24 ore, în serviciu de zi; - nu a încălcat jurământul şi prevederile regulamentelor militare, pe motiv că în perioada declanşării exerciţiului militar reclamantul executa ordinul scris al Comandantului Regimentului de aviaţie nr. 217 din 08.11.2023 și nu a fost informat de nimeni că acest ordin în privinţa lui ar fi fost anulat și putea părăsi postul încredinţat; - alt ordin, decât ordinul Comandantului Regimentului de aviaţie nr. 217 din 08.11.2023 reclamantul nu a primit, iar ordinul nr. 191 i-a fost adus la cunoştinţă peste câteva zile după exerciţiul care avuse loc, - neavând un alt ordin decât ordinul nr. 217, reclamantul nu l-a pus în discuţie, dar l-a executat după cum prevede Regulamentul Serviciului Interior, în ce privește participarea la exerciţiu de antrenament, susține că a fost o simplă informare verbală din partea locotenentului major ***** că, posibil reclamantul să participe la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023”;- în momentul declanşării exerciţiului de antrenament, nimeni din superiorii reclamantului nu l-a informat cum acesta ar fi trebuit să procedeze, să părăsească postul încredinţat, punctul de control şi să participe la antrenament, ori să rămână la post, chiar şi sergentul de serviciu pe punctul de control nu a putut să-i explice reclamantului cum el ar fi trebuit să procedeze.

În context, asupra fondului cauzei menţionează că prin ordinul comandantului Regimentului de aviaţie (pilot), colonel *****, nr. 208 din 08 decembrie 2023, soldatul clasa II Suhari Sergiu l, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliţie militară, plutonul 2 poliţie militară, compania poliţie militară a fost sancţionat disciplinar cu „mustrare aspră”.

Temei pentru sancţionarea disciplinară a soldatului clasa II Suhari Sergiu, a servit actele de constatare (raportul) comandantului de companie asigurarea aerodrom şi transport, locotenent major ***** referitor la faptul neprezentării soldatului clasa II Suhari Sergiu, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliţie militară, plutonul 2 poliţie militară, compania poliţie militară la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice STX cu tematica „Acţiunile companiei de poliţie militară în combaterea terorismului”, precum şi la acţiunea de alarmare a companiei poliţie

militară la data de 10 noiembrie 2023.

Ordinul de sancţionare a reclamantului Suhari Sergiu, constituie un act administrativ individual defavorabil pe care îl consideră a fi ilegal, din care considerente solicită anularea acestuia.

Nefiind de acord cu ordinul de sancţionare, în conformitate cu prevederile art. 162 şi art. 164 alin. (1) din Codul administrativ, reclamantul Suhari Sergiu, încercând să soluţioneze litigiul pe cale amiabilă, s-a adresat cu cerere prealabilă către Marele Stat Major al Armatei Naţionale prin care a solicitat anularea ordinului comandantului Regiment de aviaţie (pilot), colonel *****, nr. 208 din 08 decembrie 2023 cu privire la sancţionarea disciplinară „mustrare aspră" a soldatului clasa II Suhari Sergiu *****, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliţie militară, plutonul 2 poliţie militară, compania poliţie militară.

Reclamantul Suhari Sergiu consideră că prin ordinul de sancţionare disciplinară îi este lezat dreptul: la condiţii echitabile de muncă, inclusiv la condiţii de muncă care corespund cerinţelor securităţii şi sănătăţii în muncă, şi a dreptului la odihnă, la reglementarea timpului de muncă, la acordarea pauzelor de odihnă zilnice, a zilelor de repaus şi de sărbătoare nelucrătoare, din care considerente reclamantul, prin intermediul avocatului, s-a adresat instanţei de contencios administrativ cu prezenta cerere de apărare a drepturilor sale încălcate, solicitând anularea ordinului nr. 208 din 08 decembrie 2023 cu privire la sancţionarea disciplinară „mustrare aspră", ca fiind ilegal.

Susține că Codul muncii conţine norme juridice referitoare la libertatea muncii, prevăzând în art. 5 lit. d) asigurarea dreptului fiecărui salariat la condiţii echitabile de muncă, inclusiv la condiţii de muncă care corespund cerinţelor securităţii şi sănătăţii în muncă, şi a dreptului la odihnă, inclusiv la reglementarea timpului de muncă, la acordarea concediului anual de odihnă, a pauzelor de odihnă zilnice, a zilelor de repaus şi de sărbătoare nelucrătoare.

La caz, răspunsul Marelui Stat Major al Armatei Naţionale la cererea prealabilă a fost primit la data de 19 ianuarie 2024. Respectiv, cererea de chemare în judecată este depusă în termenul prevăzut de lege.

Reclamantul Suhari Sergiu activează în bază de contract în cadrul Armatei Naţionale din 19.07.2022, iar în Regimentul de aviaţie, compania poliţie militară, din 08 decembrie 2022.

Pe perioada activităţii în cadrul Armatei Naţionale acesta a manifestat responsabilitate în exercitarea obligaţiilor de serviciu, îndeplinind cu abnegaţie și competenţă obligaţiile de serviciu, fapt ce denotă că din 19.07.2022 până la 08.12.202 nu a avut nici o sancţiune disciplinară.

Cât privește ordinul de sancţionare disciplinară cu „mustrare aspră" îl

consideră ca fiind vădit neîntemeiat și ilegal.

Menționează că la data declanșării exerciţiului de antrenament, de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023”, reclamantul, fizic nu a avut posibilitatea reală de a participa la acest exerciţiu pe motiv că el, deja executa un alt ordin scris, nr. 217 din 08 noiembrie 2023, fiind antrenat în serviciu de zi, de la data 09.11.2023, ora 08:00 până la data de 10.11.2023, ora 09:40, fapt constatat prin concluziile comandantului de companie asigurarea aerodrom si transport, locotenent major ***** expuse în raportul cu privire la cercetarea de serviciu.

Respectiv, în raportul cu privire la cercetarea de serviciu se menţionează că la data de 09.11.2023, ora 08:00 în timpul instructajului privind pregătirea personalului serviciului de zi, reclamantul, verbal a fost informat de locotenentul major *****că, posibil să participe la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023” (a se vedea aliniatul 4 fila 1 din Raportul anchetei de serviciu).

Consideră că anunţarea verbală despre posibila participare a reclamantului la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023” nu poate fi tratată ca neexecutarea ordinului dat, or, după cum reclamantul verbal a fost informat, că posibil va fi antrenat, pe când potrivit prevederilor Secţiunii a 5-a din Regulamentul Serviciului Interior al Forţelor Armate ale Republicii Moldova, art. 56, „Ordinul trebuie să fie formulat clar, să nu admită interpretări ambigue şi să nu provoace îndoieli subordonatului ”.

La caz, ordinul nr. 191 din 09.11.2023, cu privire la stabilirea componenţei echipelor în cadrul exerciţiului de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) nu a fost adus la cunoştinţă lui Suhari Sergiu, fapt confirmat prin lipsa semnăturii acestuia pe versul ordinului, fiind doar semnăturile celorlalte persoane antrenate în exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice.

În ce priveşte alegaţiile şi materialele prezentate de reprezentanţii pârâtului Regimentul de Aviaţie o filă cu presupusele mesaje din Viber, precum că Suhari Sergiu a fost informat despre necesitatea participării la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023” consideră că constituie o informaţie eronată, prin care se încearcă de a duce în eroare instanţa de judecată.

Aşadar, din conţinutul informaţiei prezentată de reprezentantul Regimentului de Aviaţie rezultă mai multe date care contravin cu circumstanţele de fapt care au avut loc în realitate confirmate de celelalte materiale la fel prezentate reprezentantul pârâtului, Regimentul de Aviaţie.

Menționează că, din raportul locotenentului major ***** acesta clar indică, că

la data de 09.11.2023, ora 08:00 în timpul instructajului privind pregătirea personalului serviciului de zi, locotenentul major ***** l-a informat verbal pe Suhari Sergiu despre faptul că, posibil să participe la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023” din cauza că nu se ajunge efectiv (a se vedea aliniatul 4 fila 1 din Raportul anchetei de serviciu).

La data de 09.11.2023 nu se cunoştea cu certitudine dacă Suhari Sergiu v-a fi exclus din serviciu zi implicat conform ordinul nr. 217 din 08 noiembrie 2023, pentru a participa la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023” sau nu.

Pe de altă parte, locotenentul major ***** în raportul depus la 07.12.2023, care reprezintă rezultatele anchetei de serviciu, nu indică că Suhari Sergiu ar fi fost informat prin reţeaua Viber, fapt ce permite a presupune că acest pseudo grup a fost creat mai târziu, fără de a se concretiza nr. de telefon al administratorului de grup, iar informaţia prezentată, este trucată.

Despre semnalul de alarmă, efectivul Regimentului de Aviaţie, compania poliţiei militare a fost informat pe data de 10.11.2023, după ora 08:04, când a fost primit semnalul de alarmare. Din raportul locotenentului major ***** reiese că locotenentul major ***** la 10.11.2023 ora 08:52 l-a apelat pe Suhari Sergiu la telefon, însă ultimul nu a răspuns, ulterior a comunicat că telefonul său se afla la punctul de control, iar el, afară la post.

La fel, a comunicat şi ***** care activează în funcţia de sergent stat major superior al Secţiei personal a confirmat faptul că după ce la data de 09.11.2023 ordinul nr. 191 a fost prezentat în Secţia personal pentru înregistrare, ea a convenit cu locotenentul major *****, ca toate persoanele menţionate în ordin ca fiind antrenate în exerciţiu să se prezinte în Secţia personal pentru a le fi adus la cunoştinţă contra semnătură. În data de 09.11.2023 Suhari Sergiu nu a luat cunoştinţă cu ordinul respectiv, iar la data de 10.11.2023, ***** s-a aflat în concediul anual obligatoriu pentru anul 2023. Revenind la serviciu la data de 13.11.2023, ea, a constatat că doar Suhari Sergiu nu luase cunoştinţă cu ordinul nr. 191, pe care în acea zi, adică la 13.11.2023 l-a adus la cunoştinţă reclamantului.

Respectiv, în cazul dat, lui Suhari Sergiu nu i-a fost adus la cunoştinţă ordinul 191 cu privire la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023”, dar verbal a fost informat despre posibila implicare a lui la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023”. Acest fapt, nu poate fi considerat ca fiind dat un ordin care ar urma de a fi executat.

De fapt, în momentul informării verbale despre posibila implicare la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023”

reclamantului Suhari Sergiu nu i s-a ordonat, după cum reglementează prevederile Regulamentului Serviciului Interior al Forţelor Armate ale Republicii Moldova să raporteze şefului (Comandantului Regimentului de aviaţie), care a dat ordinul nr. 217 prin care acesta a fost numit în serviciu de zi, precum şi şefului său nemijlocit, comandantului de grupă Octavian Potur, ori ofiţerului de serviciu pe unitate.

Pe de altă parte, din conţinutul raportului concluziei al anchetei de serviciu relevă că, nici locotenentul major ***** nu a raportat Comandantului Regimentului de aviaţie, cu toate că, el, făcând instructajul personalului implicat în serviciul de zi a cunoscut cu certitudine că este implicat timp de 24 ore, în serviciu de zi, în conformitate cu ordinul Comandantului Regimentului de aviaţie nr. 217 din 08.11.2023.

De altfel, potrivit imperativelor pct. 54 din Regulamentul Serviciului Interior locotenentul major ***** dacă ar fi dat un ordin care întră în contradicţie cu ordinul superiorului (Comandantului Regimentului de aviaţie), a avut obligaţia personal să raporteze atât şefului nemijlocit al reclamantului, cât şi conducătorului superior despre modificarea ordinului datat anterior. Acest fapt nu s-a produs ori din neglijenţa şefului care i-a comunicat doar verbal reclamantului despre posibila implicare la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023”, sau că nici acesta nu a ştiut cu certitudine că reclamantul ar trebui să abandoneze executarea ordinului dat în scris, ordinul Comandantului Regimentului de aviaţie nr. 217 din 08.11.2023 şi să părăsească postul pentru a participa la acest exerciţiu.

Consideră distorsionată concluzia locotenentului major ***** care menţionează în raportul cu privire la cercetarea de serviciu, precum că reclamantul Suhari Sergiu, nu a manifestat iniţiativă personală, în situaţia în care se observă că nici locotenentul major *****, care verbal a informat reclamantul despre posibila implicare la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023” la fel nu a manifestat iniţiativă personală şi nu a raportat după cum reglementează normele din Regulamentul Serviciului Inter.

De asemenea, consideră că informarea verbală a locotenentului major ***** despre posibila implicare a reclamantului la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023” este ilegală, deoarece potrivit imperativelor pct. 54 din Regulamentul Serviciului Interior în situaţii deosebite, şeful superior poate da ordin subordonatului peste şeful nemijlocit al acestuia.

Pe cazul dedus judecăţii, locotenentul major ***** nu este superior, dar inferior în raport cu Comandantului Regimentului de aviaţie care prin ordinul scris nr. 217 din 08.11.2023 l-a desemnat pe reclamant în serviciu de zi. Mai mult ca atât, nici sergentul de serviciu pe punctul de control, în subordinea nemijlocită a

cărui s-a aflat reclamantul în calitate de ajutor, nici ofiţerul de serviciu pe unitate în subordinea cărui se afla întreg efectivul implicat în serviciu de zi nu i-a ordonat reclamantului să părăsesc postul încredinţat şi să participe la exerciţiul declanşat prin ordinul nr. 191.

În cazul dat, în privinţa lui Suhari Sergiu, consideră că este o hărţuire din partea persoanelor care ştiind cu certitudine că reclamantul Suhari Sergiu, prin ordinului Comandantului Regimentului de aviaţie nr. 217 din 08.11.2023 a fost numit în serviciu de zi, pentru 24 ore, în calitate de ajutor al sergentului de serviciu pe punctul de control, serviciu care a finisat abea la ora 09:40 pe data de 10.11.2023 şi în acelaşi timp fără ca să-i ordone să părăsească postul încredinţat, punctul de control, a fost implicat şi la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023”.

Respectiv, consideră că reclamantul nu putea executa concomitent 2 ordine şi de a se afla în acelaşi timp în locuri diferite, la punctul de control şi totodată la exerciţiu de antrenament. Hărţuirea reclamantului din partea conducătorilor săi se demonstrează prin faptul că comandantul (şeful) care a pregătit ordinul nr. 217 şi nr. 191 l-a implicat pe reclamant în serviciu de zi şi în acelaşi timp la exerciţiu de antrenament fără ca să prevadă cum trebuia reclamantul să procedeze, să abandoneze postul încredinţat prin ordinul 217 şi să participe la antrenament, sau nu, pentru se asigura ca reclamantul să nu încalce nici un ordin, or, în situaţia în care reclamantul părăsea postul încredinţat şi participa la exerciţiu avea să fie acuzat că nu a executat ordinul 217 şi a părăsit postul încredinţat.

Astfel, din conţinutul ordinului nr. 191 relevă că reclamantul Suhari Sergiu este inclus în grupa nr. 3 plutonul 1 - 23 mm, iar potrivit pct. 2 din ordin a fost pus în sarcina locţiitorilor comandantului de regiment (şef stat major) să organizeze pe data de 10.11.2023, începând cu ora 08:00 desfăşurarea exerciţiului de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023”.

În acelaşi timp, ordinul nr. 191 nu prevede cum trebuia să procedeze persoanele, nemijlocit reclamantul la momentul începerii exerciţiului de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023”, printr-un alt ordin, nr. 217, era antrenat în alte activităţi, fiind desemnat în serviciu de zi.

Consideră că, ordinele care au fost date nu au fost clar stipulate, din care considerente acestea au fost tratate în felul după cum şi s-a procedat, reclamantul, considerând că avea obligaţia să respecte ordinul scris al Comandantului Regimentului de aviaţie, prin care a fost numit în serviciul de zi, dar nu afirmaţiile verbale despre posibila sa implicare la exerciţiu, ordinul care nici nu i-a fost adus la cunoştinţă.

De altfel, potrivit pct. 56 din Regulamentul Serviciului Interior Comandantul

(şeful), înainte de a da ordinul, este obligat să analizeze minuţios situaţia şi să prevadă măsurile de asigurare a executării ordinului. El poartă răspundere pentru ordinul dat şi pentru consecinţele acestuia, pentru corespunderea ordinului legislaţiei în vigoare, precum şi pentru abuz de putere şi exces de putere sau pentru depăşirea atribuţiilor de serviciu în ordinul pe care îl dă şi pentru neluarea măsurilor de executare a acestuia. Ordinul trebuie să fie formulat clar, să nu admită interpretări ambigue şi să nu provoace îndoieli subordonatului.

La caz, consideră că persoanele responsabile la elaborarea ordinului nr. 191, nu au analizat minuţios situaţiile care pot apărea, oare aceştia nu au prevăzut toate măsurile pentru a asigura executarea ordinului.

Din explicaţiile date în instanţa de judecată de reprezentantul Regimentului de Aviaţie acesta a comunica instanţei, că anterior nu au fost cazuri ca reclamantul Suhari Sergiu să nu participe la exerciţiile de antrenament sau să se prezinte la semnalele de alarmă.

La caz, Suhari Sergiu, fiind inclus în două ordine, respectiv fiind antrenat în serviciu de zi şi concomitent în exerciţiul de antrenament, apelantul nu a fost informat clar care ordin să-l ignore şi pe care să-l execute. Or, dacă ar fi părăsit postul încredinţat şi participa la exerciţiu, la fel se primea că nu a executat ordinul comandantului Regimentului de Aviaţie prin care a fost implicat în serviciu de zi.

În Raportul anchetei de serviciu, persoana responsabilă de verificarea tuturor circumstanţelor în loc să investigheze cazul echidistant, obiectiv şi sub toate aspectele transcrie mai multe puncte din Regulamentul Serviciului Interior şi pur declarativ, fără careva argumente plauzibile indică că reclamantul ar fi încălcat aceste puncte.

Reclamantul nu este de acord că el ar fi încălcat pct. 394 din Regulamentul Serviciului Interior, deoarece potrivit pct. 395 din acelaşi Regulament nu militarul, dar comandantul este responsabil de respectarea programului zilnic.

Respectiv, consideră că dacă militarul a fost implicat neîntrerupt în serviciu de zi timp de peste 25 ore şi 40 min., nu este necesar ca el să înainteze careva rapoarte prin care să solicite să i se ofere timp de odihnă, or, potrivit imperativelor din Capitolul XII a Regulamentului Serviciului Interior comandantul este responsabil să ofere timp militarului pentru odihnă.

Astfel, conform prevederilor pct. 394 din Regulamentul Serviciului Interior la care face trimitere şi locotenent major ***** în Raportul anchetei de serviciu, este stipulat că, durata totală a timpului de serviciu al militarilor prin contract nu trebuie să depăşească durata timpului stabilit conform legislaţiei în vigoare.

Dacă acest fapt deja este stipulat atât în Codul muncii cât şi în Regulamentul Serviciului Interior aprobat prin Decretul Preşedintelui Republicii Moldova nr.

2327-IV din 03.09.2009, consideră că nu mai este necesar ca militarul să înainteze careva rapoarte comandantului, pentru a solicita ca acesta să respecte Regulamentul aprobat de Comandantul Suprem al Forţelor Armate, ori, toţi comandanţii şi şefii subdiviziunilor Ministerului Apărării au obligaţia pozitivă de a veghea ca în unităţile şi subdiviziunile încredinţate, să fie respectat cu stricteţe Regulamentul menţionat.

În cazul dat, nu reclamantul Suhari Sergiu, dar superiorii lui nu au respectat dispoziţiile Regulamentului Serviciului Interior, or, după implicarea reclamantului în serviciu timp de 25 ore şi 40 min., lui nu i s-a acordat timp necesar pentru odihnă şi recreere.

De altfel, reclamantul care a fost implicat în serviciu de zi şi a activat neîntrerupt timp de 25 ore şi 40 min. a fost inapt să participe și să însuşească procedeele de acţiune în lupta modernă din cadrul exerciţiului desfăşurat.

La caz, consideră că implicarea simultană a reclamantului Suhari Sergiu în serviciu de zi şi totodată în exerciţiul de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023” nu a urmărit scopul şi rolul exerciţiului de antrenament doar de a-l hărţui şi se răzbuna pe acesta, or, cum nu ar fi procedat, acesta încălca unul sau alt ordin, deoarece după cum s-a menţionat supra nici într-un ordin nu era prevăzut cum acesta trebuia să procedeze.

Dacă scopul exerciţiului de antrenament a fost de a antrena efectivul, apoi conducerea urma să se asigure că efectivul antrenat este apt pentru însuşirea procedeelor de acţiune, or, fiziologic este demonstrat că capacitatea de însuşire a unei persoane care a activat neîntrerupt timp îndelungat, ca în cazul reclamantului, timp de peste 25 ore şi 40 min., fără a pune în calcul timpul deplasări spre şi de la serviciu, scade enorm.

În această ordine de idei, este evident că reclamantul nu poartă nici o vină că persoanele responsabile de pregătirea exerciţiului de antrenament şi desemnarea personalului implicat la acest antrenament nu au prevăzut în ordinul nr. 191 toate situaţiile care pot apărea, precum şi nici nu au prevăzut, că reclamantul printr-un alt ordin nr. 217, era implicat în serviciu de zi, şi cum el trebuia să procedez, să lase postul încredinţat şi să participe la antrenament sau nu, dar s-au limitat cu informarea verbală despre posibila implicare la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu numele cod „CONTACT-2 2023”.

De asemenea, persoanele care au efectuat ancheta de serviciu, precum şi au pregătit ordinul de sancţionare, au fost atât nerăbdătoare pentru a-l sancţiona pe reclamant cu orice preţ chiar şi în lipsa unei încălcări, că aceştia nici măcar nu au indicat corect prenumele reclamantului, sancţionându-l pe un oarecare „Serghei”, pe când prenumele corect al reclamantului fiind „Sergiu”.

Din considerentele enunţate mai sus, consideră că ordinul nr. 208 din 08 decembrie 2023 prin care reclamantul a fost sancţionat disciplinar cu mustrare urmează a fi anulat ca fiind ilegal şi neîntemeiat.

La 3 martie 2025 intimatul Regimentul de aviație a depus referință la cererea de apel, în care a invocat următoarele: instanţa de fond a cercetat integral circumstanţele cauzei, a dat o interpretare justă a normei de drept, iar hotărârea nominalizată o apreciază ca întemeiată şi exclusiv legală din următoarele motive.

La caz, susține că apelantul Suhari Sergiu dispune de statut de militar prin contract, în grad de soldat clasa II şi deţine funcţia de soldat principal (ochitor) grupa 2 poliţie militară, pluton 2 poliţie militară, companie poliţie militară din cadrul Regimentului de aviaţie.

Conform circumstanţelor de fapt, la data de 10 noiembrie 2023 în jurul orei 08:04, în cadrul unităţii militare - Regimentul de aviaţie, de către comandant, au fost dispuse măsuri de alarmare şi de ridicare prin trepte a capacităţilor de luptă a companiei poliţie militară pentru rezolvarea a unei situaţii tactice STX cu tematica „Acţiunile companiei de poliţie militară în combaterea terorismului”.

În vederea organizării şi desfăşurării exerciţiului de alarmare menţionat, a fost emis în prealabil (cu 1 zi înainte) ordinul Comandantului Regimentului de aviaţie (pilot) nr. 191/2023. Acesta, imediat (la data emiterii), a fost adus la cunoştinţa întregului efectiv al companiei poliţie militară prin intermediul grupului special creat în aplicaţia Viber. Concomitent, la 10.11.2023, ordinul de alarmare a fost adus la cunoştinţă prin telefon.

Mai mult ca atât, la data de 09 11.2023, apelantul a fost telefonat de către sergentul stat major superior al Secţiei A 1 personal, pentru a se prezenta să facă cunoştinţă cu ordinul Comandantului Regimentului de aviaţie (pilot) nr. 191/2023, însă nu a întreprins nici o măsură, or, chiar analizând acţiunile ulterioare a apelantului, se concluzionează că acesta intenţionat nu a dorit să facă cunoştinţă cu ordinul menţionat cu scopul de a se eschiva de la participarea la exerciţiu.

În acest caz, urmează a fi apreciate drept eronate afirmaţiile apelantului referitor la faptul necunoaşterii indicaţiilor de alarmare, or, apelantul, personal a confirmat recepţionarea mesajului în grupul din aplicaţia Viber al companiei poliţie militară la data de 09.11.2023, ora 11:03.

Modalitatea de aducere la cunoştinţă a ordinului a fost efectuată în strictă conformitate cu pct. 52 al Regulamentul serviciului interior al Forţelor Armate ale Republicii Moldova, aprobat prin Decretul Preşedintelui Republicii Moldava nr.2327/2009, care prevede că Ordinul este o ordonanţă a comandantului (şefului) adresată subordonaţilor, care cere executarea unor acţiuni, respectarea unor reguli sau stabileşte o ordine sau o situaţie.

Ordinul poate fi dat în scris, verbal sau prin mijloace tehnice de legătură unui militar în parte sau unui grup de militari. Ordinul în scris este principalul document de serviciu (act juridic) de ordonanţă al conducerii militare, care se emite cu drept de conducere unică de către comandanţii de mari unităţi şi unităţi militare (şefii de instituţii). Ordinele verbale se dau de către toţi comandanţii (şefii).

Mai mult ca atât, menţionează faptul că ordinele de alarmare se dau inopinat fără ca efectivul sa fie la curent, acesta are drept scop verificarea de cunoaştere a acţiunilor pe timp de alarmă şi crearea unor reflexe de automatism, pentru ca în caz de alarma reală să se acţioneze prompt şi la timp.

Concomitent, învederează că în dimineaţa zilei de 10.11.2023, pe lângă celelalte modalităţi de înştiinţare, militarul Suhari Sergiu, în timpul predării armamentului după efectuarea serviciului, a fost anunţat de către sergentul de serviciu pe companie despre faptul că trebuie să se echipeze şi să meargă la locul desfăşurării exerciţiului. Or, necătând la toate măsurile de anunţare (notificare) despre necesitatea de a se prezenta la exerciţiul de alarmă, militarul menţionat, într-un mod iresponsabil şi obraznic, a predat baioneta şi a părăsit unitatea militară cu argumentarea că este după serviciu.

Drept rezultat, pentru iresponsabilitatea faţă de îndatoririle generale ale militarului, neexecutarea ordinelor puse de comandanţii (şefii) direcţi, neglijenţa personală, precum şi luarea deciziilor desinestătător fără înştiinţarea eşalonului superior, a fost emis Ordinul comandantului Regimentului de aviaţie nr. 208 din data de 08.12.2023 prin care soldatului de clasa II i-a fost aplicată sancţiune disciplinară sub formă de „mustrare aspră”.

Potrivit circumstanţelor de drept, drepturile şi obligaţiile generale ale militarilor şi relaţiile dintre ei; obligaţiile persoanelor cu funcţii de răspundere din marile unităţi şi unităţile militare ale Forţelor Armate; precum şi regulile de ordine interioară şi de executare a serviciului interior este stabilit de Regulamentul serviciului interior al Forțelor Armate ale RM.

Cu referire la pretinsele încălcări a Codului muncii, invocate în cererea de chemare în judecată, aceste sunt irelevante la caz, or, în cazul dat asupra militarului sunt aplicate normele speciale care reglementează un raport juridic special - îndeplinirea serviciului militar.

La caz, apelantul urma a fi antrenat într-un exerciţiu de alarmare a subunităţii din care face parte, ceea ce presupune că timpul de serviciu a acestuia urma să depăşească timpul normal săptămânal, iar el nu trebuia să părăsească unitatea militară până la finalizarea exerciţiului. Aici dorim să remarcăm că alţi militari care ca şi apelantul au fost antrenaţi în serviciu de zi, au participat la exerciţiu, deci nu poate fi reţineut argumentul apelantului precum că anume acesta a fost hărţuit

de conducerea unităţii.

Respectiv, prin reiterare, luând în considerare cele menţionate, la caz au fost aplicate norme derogatorii care potrivit art. 5 alin. (4) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, expres reglementează că, normele juridice derogatorii sunt diferite în raport cu reglementarea-cadru în materie şi sânt aplicabile unei situaţii determinate.

În caz de divergenţă intre o normă generală sau specială şi o normă derogatorie, care se conţin în acte normative de acelaşi nivel, se aplică norma derogatorie.

Susține că, restrângerile sunt prevăzute şi au fost aplicate în strictă concordanţă actele normative în vigoare, nu a fost admisă o încălcare a unor drepturi fundamentale şi în concluzie, pedeapsa a fost aplicată pentru neîndeplinirea îndatoririlor funcţionale ale militarului (apelantului).

Remarcă faptul că în cererea de apel avocatul apelantului duce instanţa în eroare cu privire la afirmaţiile reprezentantului Regimentului de aviaţie cu privire la participarea apelantului la alte exerciţii, acestea fiind exerciţiile următoare după ce lui Suhari Sergiu i-a fost aplicată sancţiunea disciplinară sub formă de „mustrare aspră”.

În prima instanţă reprezentantul Regimentului de aviaţie a menţionat că apelantul a mai participat la asemenea exerciţii după predarea serviciului de zi şi nu a avut obiecţii, cunoştea despre modul cum trebuia să acţioneze. Astfel, se atestă că apelantul intenţionat a procedat aşa dorind să îşi manifeste dezacordul personal cu privire la exerciţiu, neglijând prevederile legale şi obligaţiile generale şi funcţionale ale militarului şi a mai menţionat că exerciţiul dat a fost planificat în afara teritoriului Regimentului de aviaţie, dar nu este adevărat, din cauza lui Suhari Sergiu care nu s-a prezentat la exerciţiul dat (era aşteptat să predea serviciul de zi) transportul care era în grupa nr. 3 plutonul nr. 1-23 mm piesă antiaeriană autopropulsantă ZU-23-2 pe şasiu de bază de GAZ-66 FA-4012 şi componenţa grupei: Comandant de instalaţie caporal *****; ochitor superior soldat clasa II *****; ochitor soldat clasa III *****; ochitor soldat clasa II Sergiu Suhari şi conducător auto sergent clasa III *****, au diminuat capacitatea de luptă a grupei pentru că nu a fost completă şi nu a executat misiunea (sarcinile şi obiectivele stabilite pentru desfăşurarea la un nivel corespunzător a exerciţiului menţionat).

Menţionează că, avocatul apelantului a mai descris fapt ce permite a presupune că acest pseudo grup a fost creat mai târziu, fără de a se concretiza numărul de telefon al administratorului de grup, iar informaţia prezentată precum că este trucată, din care s-a demonstrat că grupul dat este format din data de 04 noiembrie 2022 de către soldatul clasa I *****, este clar că numărul de telefon

***** este a lui Suhari Sergiu, totodată dumnealui a confirmat prin + la orele 11:03, la data de 09.11.2023 că este conştient de prezentarea în Secţia personal A 1 pentru luarea la cunoştinţă a ordinului nr.191 din 09.11.2023, după finisarea exerciţiului dat domnul Suhari Sergiu a părăsit grupul dat la data de 10.11.2023.

Subsecvent, sancţiunea disciplinară „mustrare aspră" face parte din categoria sancţiunilor care pot fi aplicate soldaţilor şi este prevăzută la art. 44 al Regulamentului disciplinei militarea, probat prin Legea nr. 52/2007, fiind aplicată prin ordinul comandantului Regimentului de aviaţie, care are autoritate disciplinară asupra apelantului, în temeiul art. 10 al actului legislativ de refennţă.

Or, în conformitate cu art. 40 al Regulamentului disciplinei militare, aprobat prin Legea nr.52/2007, „în limitele autorităţii disciplinare acordate, el (comandantul) are dreptul să aplice orice sancţiune care, în opinia sa, poate avea un efect educativ maxim asupra militarului care a comis încălcarea (abaterea). "

Urmare a celor menţionate, consideră că comandantul, în virtutea funcţiei deţinute şi a normelor de drept enunţate, a fost pe deplin împuternicit în sensul dreptului discreţionar, de a aplica apelantului sancţiunea disciplinară, coroborând prevederile actelor normative şi fapta săvârşită.

În acest sens, în limitele controlului judecătoresc, prevăzute la art. 225 alin.(2) Cod administrativ, comandantul şi-a exercitat dreptul discreţionar, a luat în considerare toate faptele relevante, a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar şi a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Cât priveşte conţinutul ordinului Comandantului Regimentului de aviaţie (pilot) nr. 191/2023 din 09 noiembrie 2023 cu privire la stabilirea componentei echipelor în cadrul exerciţiului de antrenament în teren (STX), pe care reprezentatul apelantului evită sa-l scrie pe deplin în cererea de apel, încercând să inducă instanţa de apel în eroare diminuându-1 la un nivel mai jos (la comandantul de companie), instanţa de fond corect a menţionat faptul că acest ordin este de acelaşi nivel şi urma ca Suhari Sergiu să-l concretizeze.

Cu referire la faptul că în ordinul Comandantului Regimentului de aviaţie (pilot) nr. 191/2023 din 09 noiembrie 2023 nu erau descrise careva acţiuni în privinţa apelantului, menţionează că, ultimul urma să acţioneze conform antrenamentelor precedente.

Menționează că, despre orice tip de „Alarmă" conducerea unităţii sau chiar eşalonul superior nu este obligat să înştiinţeze efectivul din subordine. Alarma de învăţământ este dată inopinat cu scopul de a antrena efectivul în vederea cunoaşterii acţiunilor în caz de alarmă şi îndeplinirii acestora în mod automat şi rapid în orice moment chiar şi pe timp de noapte.

Reieşind din cele expuse, conducându-se de prevederile an. 224 alin. (1) lit. f)

al Codului administrativ, solicită respingerea ca neîntemeiată a acţiunii lui Suhari Sergiu către Marele Stat Major al Armatei Naţionale si Regimentul de aviaţie cu privire la anularea actului administrativ.

La 4 martie 2025 intimatul Marele Stat Major al Armatei Naționale a depus referință la cererea de apel invocând că, conform circumstanţelor de fapt, la data de 10 noiembrie 2023, în jurul orei 08:04, în cadrul unităţii militare - Regimentul de aviaţie, de către comandant, au fost dispuse măsuri de alarmare şi de ridicare prin trepte a capacităţilor de luptă a companiei poliţie militară pentru rezolvarea unei situaţii tactice STX cu tematica „Acţiunile companiei de poliţie militară în combaterea terorismului”.

În vederea organizării şi desfăşurării exerciţiului de alarmare menţionat, a fost emis în prealabil (cu 1 zi înainte) ordinul Comandantului Regimentului de aviaţie nr.191/2023. Acesta, imediat (la data emiterii), a fost adus la cunoştinţa întregului efectiv al companiei poliţie militară prin intermediul grupului special creat în aplicaţia Viber. Concomitent, la 10.11.2023, ordinul de alarmare a fost adus la cunoştinţă prin telefon.

Mai mult decât atât, la data de 09.11.2023, apelantul a fost telefonat de către sergentul de stat major superior al Secţiei A I personal, pentru a se prezenta să facă cunoştinţă cu ordinul Comandantului Regimentului de aviaţie nr.191/2023, însă nu a întreprins nici o măsură (ex: învoirea pe linie de comandă de la ofiţerul de serviciu pe unitate, pentru a se prezenta în Secţia A I personal), ori, chiar analizând acţiunile ulterioare a apelantului, se concluzionează că acesta intenţionat nu a dorit să facă cunoştinţă cu ordinul menţionat cu scopul de a se eschiva de la participarea la exerciţiu.

În acest caz, urmează a fi apreciate drept mincinoase afirmaţiile apelantului referitor la faptul necunoaşterii indicaţiilor de alarmare, or, apelantul, personal, a confirmat recepţionarea mesajului în grupul din aplicaţia Viber al companiei poliţie militară la data de 09.11.2023, ora 11:03 (fila dosarului administrativ nr. 5), grup creat în cadrul companiei poliţie militară şi utilizat pentru a aduce la cunoştinţă careva informaţii cu privire la activităţile de serviciu, care era utilizat de mult timp.

Cu referire la alegaţiile apelantului despre modalitatea înregistrării în grup a apelantului, consideră că, acestea sunt nefondate, numărul de telefon aparţine apelantului şi doar ultimul putea confirma recepţionarea mesajului prin semnul „+” (recepţionat, de acord).

Modalitatea de aducere la cunoştinţă a ordinului a fost efectuată în strictă conformitate cu pct. 52 al Regulamentul serviciului interior al Forţelor Armate ale Republicii Moldova, aprobat prin decretul Preşedintelui Republicii Moldava nr.

2327/2009 (în continuare - RSI), care prevede că ordinul este o ordonanţă a comandantului (şefului) adresată subordonaţilor, care cere executarea unor acţiuni, respectarea unor reguli sau stabileşte o ordine sau o situaţie.

Ordinul poate fi dat în scris, verbal sau prin mijloace tehnice de legătură unui militar în parte sau unui grup de militari. Ordinul în scris este principalul document de serviciu (act juridic) de ordonanţă al conducerii militare, care se emite cu drept de conducere unică de către comandanţii de mari unităţi şi unităţi militare (şefii de instituţii). Ordinele verbale se dau de către toţi comandanţii (şefii).

Mai mult decât atât, menţionează faptul că ordinele de alarmare se dau inopinat fără ca efectivul sa fie la curent, acesta are drept scop verificarea cunoaşterii acţiunilor pe timp de alarmă şi crearea unor reflexe de automatism, pentru ca în caz de alarmă reală să se acţioneze prompt şi la timp.

Concomitent, învederează că în dimineaţa zilei de 10.11.2023, pe lângă celelalte modalităţi de înştiinţare, militarul Suhari Sergiu, în timpul predării armamentului după efectuarea serviciului, a fost anunţat de către sergentul de serviciu pe companie despre faptul că trebuie să se echipeze şi să meargă la locul desfăşurării exerciţiului. Ori, necătând la toate măsurile de anunţare (notificare) despre necesitatea de a se prezenta la exerciţiul de alarmă, militarul menţionat, într-un mod iresponsabil şi obraznic, a predat baioneta şi a părăsit unitatea militară reproşând că „este după serviciu”.

Drept rezultat, pentru iresponsabilitatea faţă de îndatoririle generale ale militarului, neexecutarea ordinelor puse de comandanţii (şefii) direcţi, neglijenţa personală, precum şi luarea deciziilor de sine stătător fără înştiinţarea eşalonului superior, a fost emis Ordinul comandantului Regimentului de aviaţie nr. 208 din data de 08.12.2023 prin care soldatului de clasa II i-a fost aplicată sancţiune disciplinară sub formă de „mustrare aspră”.

Potrivit circumstanţelor de drept, drepturile şi obligaţiile generale ale militarilor şi relaţiile dintre ei, obligaţiile persoanelor cu funcţii de răspundere din marile unităţi şi unităţile militare ale Forţelor Armate, precum şi regulile de ordine interioară şi de executare a serviciului interior este stabilit de Regulamentul Serviciului Interior, aprobat prin Decretul Preşedintelui Republicii Moldova nr.2327/2009.

Respectiv, conform pct. 7 al Regulamentului vizat, „militarii beneficiază de drepturile şi libertăţile stabilite pentru cetăţenii Republicii Moldova de Constituţie, de legislaţia în vigoare, precum şi de acordurile internaţionale la care Republica Moldova este parte, cu interdicţiile şi restricţiile condiţionate de particularităţile serviciului militar”.

Cu referire la pretinsele încălcări ale Codului muncii, invocate în cererea de

chemare în judecată, aceste sunt irelevante la caz, or, astfel, asupra militarului sunt aplicate normele speciale care reglementează un raport juridic special - îndeplinirea serviciului militar.

Respectiv, potrivit art.5 alin.(3) şi (4) al Legii nr.100/2017, Cu privire la actele normative: (3) Normele juridice speciale sânt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecţi strict determinaţi. În caz de divergenţă între o normă generală şi o normă specială, care se conţin în acte normative de acelaşi nivel, se aplică norma specială. (4) Normele juridice derogatorii sânt diferite în raport cu reglementarea-cadru în materie şi sânt aplicabile unei situaţii determinate. În caz de divergenţă între o normă generală sau specială şi o normă derogatorie, care se conţin în acte normative de acelaşi nivel, se aplică norma derogatorie.

În acest sens, menţionează că referirea la art.101 din Codul muncii este irelevantă, or, conform art.13 al Legii nr.619/1995 privind organele securităţii statului, Ministerul Apărării/Armata Naţională nu face parte din organele securităţii statului şi din organele Ministerului Afacerilor Interne, mai mult decât atât, apelantul nu a executat munca în schimburi, dar a îndeplinit serviciul de zi pe unitate.

Concomitent menționează că, potrivit art. 323 Codul muncii, (1) salariaţilor care au încheiat un contract individual de muncă cu unităţile militare, instituţiile sau organizaţiile Forţelor Armate ori cu cele ale autorităţilor publice în care legea prevede îndeplinirea serviciului militar sau special, precum şi persoanelor care execută serviciul civil, li se aplică legislaţia muncii, cu particularităţile prevăzute de actele normative în vigoare. (2) În conformitate cu sarcinile unităţilor militare, instituţiilor şi organizaţiilor menţionate la alin.(1), pentru salariaţii acestora se stabilesc condiţii distincte de salarizare, înlesniri şi avantaje suplimentare.

Astfel, conform art. 14 alin. (1) din Legea 162/2005 cu privire la statutul militarilor, durata săptămânală a timpului de serviciu al militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract nu va depăşi, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (5), durata săptămânală de muncă stabilită de legislaţia în vigoare.

Alin. (5) prevede că, în perioada stării de urgenţă, de asediu sau de război, a executării serviciului de luptă, de alarmă, a participării la exerciţii şi antrenamente militare, la alte acţiuni legate de asigurarea capacităţii de luptă şi de mobilizare, timpul de serviciu nu se limitează, oferindu-li-se militarilor timp pentru odihnă.

În contextul prevederilor menţionate, referirea la pct. 394 subpct. 2 din Regulamentul Serviciului Interior, cu privire la „durata totală a timpului de serviciu al militarilor prin contract nu trebuie să depăşească durata timpului stabilit conform legislaţiei în vigoare”, nu este aplicabilă, or, subpct. 4 al

aceluiaşi punct prevede expres excepţia de la durata timpului stabilit de legislaţia în vigoare, respectiv „în perioada stării de urgenţă, de asediu sau de război, în perioada executării serviciului de luptă (de alarmă), participării la exerciţii şi antrenamente militare, precum şi la alte acţiuni legate de asigurarea capacităţii de luptă şi de mobilizare, timpul de serviciu nu se limitează, militarilor oferindu-li-se însă timp pentru odihnă", prevedere prevăzută şi în art.14 alin.(5) din Legea 162/2005 cu privire la statutul militarilor.

Apelantul evită să menţioneze în cererea de apel careva argumente asupra celor menţionate mai sus, bazându-şi toate argumentele pe faptul înştiinţării acestuia cu privire la exerciţiu (că posibil va fi antrenat) şi interpretează restrictiv prevederile normative, interpretând-le într-o manieră subiectivă. În acelaşi context, prioritezează normele generale, în coraport cu cele speciale şi derogatorii aplicabile stării de alarmă.

La caz, apelantul urma a fi antrenat într-un exerciţiu de alarmare a subunităţii din care face parte, ceea ce presupune că timpul de serviciu a acestuia urma să depăşească timpul normal săptămânal, iar el nu trebuia să părăsească unitatea militară până la finalizarea exerciţiului. În context, remarcă că alţi militari care ca şi apelantul au fost antrenaţi în serviciu de zi, au participat la exerciţiu, respectiv nu urmează a fi reținute argumentele apelantului precum că, anume acesta a fost hărţuit de conducerea unităţii. Or, apelantul a mai fost anterior antrenat în asemenea exerciţii în timpul executării serviciului de zi şi fără a comite careva abateri. Astfel, se atestă că apelantul intenţionat a procedat samavolnic, dorind să îşi manifeste dezacordul personal cu privire la exerciţiu, neglijând prevederile legale şi obligaţiilor generale şi funcţionale ale militarului.

Într-o eventualitate, chiar dacă apelantul nu avea să fie antrenat în desfăşurarea exerciţiului, acesta nu avea dreptul să părăsească unitatea până la finalizarea „Alarmei".

Prin reiterare, luând în considerare cele menţionate, la caz au fost aplicate norme derogatorii care potrivit art.5 alin. (4) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, expres reglementează că, normele juridice derogatorii sânt diferite în raport cu reglementarea-cadru în materie şi sânt aplicabile unei situaţii determinate. În caz de divergenţă între o normă generală sau specială şi o normă derogatorie, care se conţin în acte normative de acelaşi nivel, se aplică norma derogatorie.

Disciplina militară constituie unul din factorii determinanţi ai capacităţii de luptă a Forţelor Armate şi se bazează atât pe acceptarea conştientă a regulilor de comportare stabilite, cât şi pe constrângerea ce se aplică conform prevederilor

legii, în situaţia nerespectării acestora. Disciplina militară impune subordonarea necondiţionată în îndeplinirea întocmai şi la timp a îndatoririlor şi atribuţiilor funcţionale, în respectarea normelor de ordine şi de comportare militară şi civică, precum şi asumarea responsabilităţii pentru faptele săvârşite.

În acelaşi timp, nu pot fi invocate careva din temeiurile expres prevăzute la art. 141 al Codului administrativ, care ar impune nulitatea ordinului contestat.

Subsecvent menționează că, sancţiunea disciplinară „mustrare aspră" face parte din categoria sancţiunilor care pot fi aplicate soldaţilor şi este prevăzută la art.44 al Regulamentului disciplinei militarea, aprobat prin Legea nr.52/2007, fiind aplicată prin ordinul comandantului Regimentului de aviaţie, care are autoritate disciplinară asupra apelantului, în temeiul art.10 şi art.51 al actului legislativ de referinţă.

Or, în conformitate cu art. 40 al Regulamentului disciplinei militare, aprobat prin Legea nr.52/2007, în limitele autorităţii disciplinare acordate, el (comandantul) are dreptul să aplice orice sancţiune care, în opinia sa, poate avea un efect educativ maxim asupra militarului care a comis încălcarea (abaterea).

Urmare a celor menţionate, consideră că comandantul, în virtutea funcţiei deţinute şi a normelor de drept enunţate, a fost pe deplin împuternicit în sensul dreptului discreţionar, de a aplica apelantului sancţiunea disciplinară, coroborând prevederile actelor normative şi fapta săvârşită.

În acest sens, în limitele controlului judecătoresc, prevăzute la art. 225 alin.(2) Cod administrativ, comandantul şi-a exercitat dreptul discreţionar, a luat în considerare toate faptele relevante, a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar şi a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Cât priveşte conţinutul ordinului Comandantului Regimentului de aviaţie nr.191/2023 cu privire la desfăşurarea exerciţiului, pe care reprezentatul apelantului evită să-l indice pe deplin în cererea de apel, încercând să inducă instanţa de apel în eroare diminuându-l la un nivel mai jos (la comandantul de companie), instanţa de fond corect a menţionat faptul că acest ordin este a Comandantului Regimentului de aviaţie (pilot) şi urma ca Suhari Sergiu să-l concretizeze.

Cu referire la argumentul că în ordinul Comandantului Regimentului de aviaţie nr.191/2023 nu erau indicate careva acţiuni în privinţa apelantului, intimatul menționează că, ultimul urma să acţioneze conform antrenamentelor şi deprinderilor precedente.

Totodată, susține că în conformitate cu art. 17 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar „pentru personalul din domeniul apărării naţionale, securităţii statului şi ordinii publice, se

acordă un spor cu caracter specific inclus în partea variabilă a salariului lunar de - 20% din suma anuală a salariilor de bază". Or, pentru caracterul specific al serviciului militar (precum asigurarea serviciului de zi, asigurarea continuităţii activităţii unităţii militare, activităţi care fac parte din acţiuni legate de asigurarea capacităţii de luptă, inclusiv participarea la activităţi specifice în cazul alarmării unităţii militare), militarii prin contract din cadrul Armatei Naţionale beneficiază de un spor lunar de 20%.

Reieşind din cele expuse, conducându-ne de prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) al Codului administrativ, solicită respingerea apelului declarat de Suhari Sergiu împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 22.10.2024.

Poziţia părţilor în şedinţa de judecată:

În ședința de judecată reprezentantul intimatului Marele Stat Major al Armatei Naționale Cojocari Vitalie a solicitat respingerea apelului declarat de Suhari Sergiu împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 22.10.2024.

Reprezentantul intimatului Regimentul de Aviație, Neamțu Cristina a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii contestate.

Nu s-a prezentat apelantul Suhari Sergiu și avocatul care-i apără interesele Cojocari Constantin, procedura citării legale a fost respectată.

Din partea reprezentantului apelantului a parvenit cerere de amânare a cauzei, care nu este prima cerere la caz. Astfel, potrivit art. 206 alin. (5) CPC, neprezentarea în şedinţă de judecată a reprezentantului sau a unui alt participant la proces nu împiedică examinarea cauzei. La solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanţa poate amîna o singură dată judecarea cauzei în legătură cu neprezentarea motivată a reprezentantului acestuia.

Pornind de la reglementările art. 239 alin. (2) Cod administrativ, Completul judiciar a dispus judecarea cauzei în absența acestora.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel şi materialelor din dosar, Completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord consideră necesar de a respinge apelul, din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanţa de apel respinge apelul.

Actele cauzei atestă că Regimentul de Aviație la 8 decembrie 2023 a emis ordinul nr. 208 „Cu privire la neprezentarea soldatului clasa II Serghei Suhari soldat principal (ochitor) grupa 2 poliție militară pluton 2 poliție militară companie

poliție militară la exercițiul de rezolvare a unei situații tactice STX cu tematica „Acțiunile companiei de poliție militară în combaterea terorismului” precum și la acțiunea de alarmare a companiei poliție militară la data de 10 noiembrie 2023”.

Potrivit extrasului din acest ordin s-a ordonat: 1) pentru nerespectarea punctului 8 „*Prin neîndeplinire de către militari a obligațiunilor de serviciu se înțelege*”, subpunctul 4 „*participarea la exerciții și antrenamente militare*”, punctul 15 „*Militarul are următoarele îndatoriri*”, subpunctul 3 „*să respecte Jurământul militar și prevederile regulamentelor militare, să execute necondiționat, întocmai și la timp ordinele comandanților (șefilor), fiind responsabil de modul în care îndeplinește misiunile încredințate*”, punctul 42 „*discutarea ordinului este inadmisibilă, iar nesubordonarea sau neexecutarea ordinului se consideră infracțiune militară*”, punctul 47 „*subordonatul este obligat să execute necondiționat ordinele șefului. După executarea ordinului, subordonatul are dreptul să înainteze o reclamație, dacă consideră că față de el s-a procedat incorect*”, punctul 57 „*Ordinul comandantului (șefului) trebuie să fie executat necondiționat, exact și în termen. Militarul, după primirea ordinului răspunde „Am înțeles” și apoi îl execută. Dacă este necesar să se convingă că ordinul dat a fost înțeles just, comandantul (șeful) poate să ceară repetarea lui succintă, iar militarul care a primit ordinul se poate adresa comandantului (șefului) cu rugămintea de a i se repeta acesta. Despre executarea ordinului primit militarul este obligat să raporteze șefului care a dat ordinul, precum și șefului să nemijlocit*”, punctul 59 „*În scopul executării cu succes a misiunii care îi revine, militarul este obligat să manifeste inițiativa rațională. Aceasta este deosebit de necesară că ordinul primit nu mai corespunde situației, ce s-a schimbat brusc, iar condițiile sunt de așa natură că primirea la timp a unui nou ordin este imposibilă*”, din Regulamentul Serviciului Interior al Forțelor Armate ale Republicii Moldova, precum și a articolului 5 lit. c) *să respecte jurământul militar și prevederile regulamentelor militare, să execute necondiționat, întocmai și la timp ordinele comandanților (șefilor), fiind responsabil de modul în care îndeplinește misiunile încredințate,* Regulamentul disciplinei militare al Forțelor Armate ale Republicii Moldova și în temeiul prevederilor art. 44 lit. a) a Regulamentului disciplinei militare al Forțelor Armate ale republicii Moldova, soldatului clasa II Suhari Serghei *****, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliție militară plutonul 2 poliție militară compania poliție militară, i s-a aplicat sancțiunea disciplinară „***mustrare aspră***”.

Nefiind de acord cu ordinul citat supra, la 9 ianuarie 2024 Suhari Sergiu a depus cerere prealabilă către Șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale, înregistrată cu numărul de intrare nr. 68. Prin această cerere Suhari Sergiu a

solicitat anularea ordinului comandantului Regiment de aviație (pilot), colonel ***** nr. 208 din 08.12.2023 *cu privire la sancționarea disciplinară „mustrare asupră”* a soldatului clasa II Suhari Sergiu *****, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliție militară, plutonul 2 poliție militară, compania poliție militară.

Potrivit răspunsului Marelui Stat Major al Armatei Naționale nr. de ieșire 32/25 din 19.01.2024, s-a ajuns la concluzia că sancțiunea disciplinară a fost aplicată corect. Iar, în cazul dezacordului cu Ordinul Comandantului Regimentului de Aviație (pilot) nr. 208/2023, acesta poate fi contestat în instanța de contencios administrativ competentă – Judecătoria Soroca, sediul Florești, în termen de 30 zile de la data comunicării prezentului răspuns, în conformitate cu prevederile Codului administrativ.

Prin urmare, la 30 ianuarie 2024, în cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a parvenit acțiunea în contencios administrativ înaintată de avocatul Cojocari Constantin, în interesele lui Suhari Sergiu către Marele Stat Major al Armatei Naționale și Regimentul de Aviație privind anularea Ordinului nr. 208 din 08 decembrie 2023 ”cu privire la neprezentarea soldatului clasa II Suhari Serghei, soldat principal (ochitor) grupă 2 poliție militară pluton 2 poliție militară companie poliție militară la exercițiul de rezolvare a unei situații tactice STX cu tematica „Acțiunile companiei de poliție militară în combaterea terorismului” precum și la acțiunea de alarmare a companiei de poliție militară la data de 10 noiembrie 2023.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 04 iulie 2024 cererea de chemare în judecată menționată a fost strămutată la Judecătoria Soroca, pentru examinare.

Astfel, la 22 iulie 2024, prezenta cauză a parvenit pentru examinare în cadrul Judecătoriei Soroca, sediul Central.

Referitor la admisibilitatea prezentei se va reține că obiect al acțiunii în contencios administrativ îl constituie verificarea legalității ordinul comandantului Regiment de aviație (pilot), colonel *****, nr. 208 din 08 decembrie 2023 cu privire la sancționarea disciplinară cu „mustrare aspră” a soldatului clasa II Suhari Sergiu *****, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliţie militară, plutonul 2 poliţie militară, compania poliţie militară și refuzului Marelui Stat Major al Armatei Naţionale nr. 32/25 din 19 ianuarie 2024 privind anularea ordinului respectiv.

Prin urmare, ordinul nr. 208 din 08 decembrie 2023 și refuzul Marelui Stat Major al Armatei Naţionale nr. 32/25 din 19 ianuarie 2024 privind anularea ordinului respectiv sunt acte administrative în sensul art. 10 alin. (1) și 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, emise de autorități publice.

Potrivit prevederilor art. 323 alin. (1) Codul muncii, salariaţilor care au încheiat un contract individual de muncă cu unităţile militare, instituţiile sau

organizaţiile Forţelor Armate ori cu cele ale autorităţilor publice în care legea prevede îndeplinirea serviciului militar sau special, precum şi persoanelor care execută serviciul civil, li se aplică legislaţia muncii, cu particularităţile prevăzute de actele normative în vigoare.

Conform art. 15 alin. (2) al Legii nr. 1245-XV din 18 iulie 2002 ,,Cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei", cetăţenii care îndeplinesc serviciul militar au statut special, stabilit de lege.

Ținând cont de faptul că, reclamantul Suhari Sergiu este încadrat în serviciul militar în bază de contract și contestă un act administrativ individual defavorabil referitor la disciplina în muncă, instanța de judecată, în virtutea prevederilor art. 323 alin. (1) Codul muncii, califică prezentul litigiu drept unul de muncă, ce urmează a fi examinat în procedura contenciosului administrativ, odată ce reclamantul Suhari Sergiu contestă un act administrativ individual defavorabil adoptat de o autoritatea publică.

Din sensul art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În conformitate cu prevederile art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Probabilitatea că dreptul subiectiv ar putea fi vătămat este prezumată de fiecare dată când o persoană este destinatar al actului administrativ individual defavorabil sau este terț.

În speță, reclamantul Suhari Sergiu este destinatarul ordinului nr. 208 din 08 decembrie 2023 și refuzului Marelui Stat Major al Armatei Naţionale nr. 32/25 din 19 ianuarie 2024 privind anularea ordinului respectiv.

Conform art. 39 alin. (1) și (2) Cod administrativ, controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

La caz se constată că autoritatea publică, care a desfășurat activitatea administrativă în raport cu reclamantul Suhari Sergiu în prezenta acțiune și, corespunzător, a fost antrenată în proces în calitate de pârâtă, este Regimentul de Aviație, cu sediul în: *****, r-nul *****.

Raportând prevederile legislative precizate la conținutul solicitărilor înaintate,

examinarea acțiunii în contencios administrativ este de competența teritorială a instanței de judecată de prim nivel, și anume a Judecătoriei Soroca, odată ce potrivit prevederilor pct. 13 din anexa nr. 2 al Legii nr. 514-XIII din 06 iulie 1995 „Privind organizarea judecătorească", or activitatea administrativă în raport cu reclamantul Suhari Sergiu este atribuită Regimentului de Aviație, cu sediul în: *****, r-nul *****, care intră în circumscripția teritorială al Judecătoriei Soroca.

Totodată, în temeiul art. 191 alin. (1) Cod administrativ, controlul de legalitate a actelor Regimentul de Aviație, cu sediul în: *****, r-nul *****, este de competența Judecătoriei Soroca, sediul Central, ori aceste acte nu se regăsesc în excepțiile prevăzute la alin. (2) și (3) al art.191 Cod administrativ.

În conformitate cu art. 19 Cod administrativ, cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative.

Articolul 162 Cod administrativ, prevede că, (1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. (2) Dacă autoritatea publică nu soluţionează petiţia în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă. (3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual.

Potrivit art. 208 Cod administrativ, (1) Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege.

După cum rezultă din materialele cauzei elucidate anterior, urmează că, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ, reclamantul/apelant a respectat procedura prealabilă, solicitând autorității publice pârâte anularea ordinului nr. 208 din 08.12.2023, prin care s-a aplicat sancțiunea disciplinare „mustrare aspră".

Potrivit răspunsului nr. 32/25 din 19.01.2024 parvenit din partea Marelui Stat Major la 19.01.2024 reclamantului i s-a comunicat că ordinul contestat a fost emis conform exigențelor legislației în vigoare şi temei de a-l anula nu este.

Articolul 209 Cod administrativ prevede că, (1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia;

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, acțiunea înaintată de Suhari Sergiu cu privire la anularea ordinului nr. 208 din 08.12.2023 cu privire la sancționarea disciplinară cu „mustrare aspră", a fost depusă în instanța

de contencios administrativ în termen, cât și cu respectarea procedurii prealabile, din care motive, instanța de fond corect a conchis asupra admisibilității acțiunii.

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 22 octombrie 2024 s-a respins ca fiind neîntemeiată, acţiunea în contencios administrativ înaintată de avocatul Cojocari Constantin, în interesele lui Suhari Sergiu către Marele Stat Major al Armatei Naționale și Regimentul de Aviație privind anularea Ordinului nr. 208 din 08 decembrie 2023 „Cu privire la neprezentarea soldatului clasa II Suhari Serghei, soldat principal (ochitor) grupă 2 poliție militară pluton 2 poliție militară companie poliție militară la exercițiul de rezolvare a unei situații tactice STX cu tematica ”Acțiunile companiei de poliție militară în combaterea terorismului” precum și la acțiunea de alarmare a companiei de poliție militară la data de 10 noiembrie 2023.

La 1 noiembrie 2024 Suhari Sergiu prin intermediul avocatului Cojocari Constantin a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii menționate, solicită admiterea apelului, casarea hotărârii cu pronunțarea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Judecând cauza în ordine de apel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Nord conchide că soluția fondului este una întemeiată, urmând a fi menținută, din considerentele ce urmează.

Conform art. 219 alin. (1) și (3) Cod amdinistrativ, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi. Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

Potrivit art. 93 Cod administrativ, (1) Fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. (2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. (3) Reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform art. 130 alin. (1)-(3) CPC, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

Potrivit art. 373 alin. (1), (2), (3), (5) CPC, (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, prevede că, actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

În conformitate cu art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sînt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Articolul 225 alin. (1), (2) Cod administrativ prevede că, (1) Instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ.

(2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Suplimentar, la capitolul verificării legalității exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar, urmează a fi verificat faptul respectării prevederilor art. 137 CA, care stabilește că, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze: cu bună-credinţă, în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Astfel, prin prisma prevederilor Codului administrativ, instanța de judecată, analizează dacă, în procesul activității sale decizionale, materializată prin totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative, autoritatea publică a realizat puterea discreționară (acțiune/inacțiune): cu respectarea limitelor de competență și regulilor de procedură instituite de lege, cu luarea în considerare tuturor faptelor relevante și conform scopului acordat prin lege.

Respectiv, instanța de judecată nu verifică doar legalitatea unui act administrativ sau a unei activități administrative ci realizează verificarea exercitării de către autoritatea publică a întregii activități, a dreptului discreționar.

Materialul probator atestă că, la data de 10 noiembrie 2023, comandantul companiei poliţie militară locotenent major *****, a primit semnalul de începere a exercițiului de rezolvare a unei situații tactice STX cu tematica „*acţiunile companiei de poliţie militară în combaterea terorismului*” precum şi începerea acţiunilor de alarmare a companiei poliţie militară în jurul orei 08:04, ulterior fiind înștiințat efectivul din subordine conform schemei de înștiințare a efectivului companiei poliţie militară.

Prin raportul din 10 noiembrie 2023, Comandantul companiei poliţie militară locotenent major ***** a informat că la data de 10 noiembrie 2023 compania poliţie militară a fost alarmată şi ochitorul grupă 3 poliţie militară pluton 2 poliţie militară companie poliţie militară, soldat clasa II Suhari Serghei, fiind numit conform ordinul comandantului Regimentului de aviație nr.191 din 09.11.2023, în calitate de ochitor la 23 mm piesă antiaeriană autopropulsată pe șasiu de GAZ - 66 FA-4012, nu s-a prezentat la desfășurarea exercițiului şi nici nu s-a prezentat la alarmă, invocând faptul că nu dorește să se prezinte şi că este după serviciu de zi. Totodată, solicitându-se desfășurarea cercetării administrative.

Drept urmare, în rezultatul anchetei de serviciu, prin ordinul comandantului Regimentului de aviaţie (pilot), colonel *****, nr. 208 din 08 decembrie 2023, soldat clasa II Suhari Sergiu *****, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliţie militară, plutonul 2 poliţie militară, compania poliţie militară a fost sancționat disciplinar cu „*mustrare aspră*”.

Astfel, drept temei de sancționare disciplinară au servit acțiunile reclamantului/apelant Suhari Sergiu constatate din raportul Comandantului de companie asigurarea aerodrom şi transport, locotenent major ***** cu privire la neprezentarea soldatului clasa II Suhari Sergiu, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliţie militară, plutonul 2 poliţie militară, compania poliţie militară la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice STX cu tematica „Acţiunile companiei de poliţie militară în combaterea terorismului, precum şi la acțiunea de alarmare a companiei

poliţie militară la data de 10 noiembrie 2023”.

Astfel, se invocă că soldatului clasa II Suhari Sergiu, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliţie militară, plutonul 2 poliţie militară, compania poliţie militară a plecat samavolnic la domiciliu, nu a executat ordinul Comandantului Regimentului de aviaţie (pilot) nr. 191 din 09 noiembrie 2023 „Cu privire la stabilirea componenţei echipelor în cadrul exerciţiului de antrenament în teren (STX), nu a executat ordinul verbal al comandantului de companie, precum şi nu a întreprins măsurile necesare de a se informa despre începutul exercițiului, începutul acțiunilor de alarmare şi care sunt acțiunile ulterioare după predarea serviciului de zi.

La caz, sunt relevante prevederile art. 9 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la statutul militarilor nr. 162-XVI din 22.07.2005, (1) Militarii au dreptul la apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor lor legale, prin adresare în instanţele de judecată sau în alte organe, în conformitate cu legislaţia în vigoare. (2) Deciziile şi acţiunile (inacţiunile) ilegale ale conducătorilor, comandanţilor (şefilor) pot fi atacate de militari în modul prevăzut de regulamentele militare şi legislaţia în vigoare.

Din circumstanțele cauzei s-a stabilit că, Suhari Sergiu dispune de statut de militar prin contract, în grad de soldat clasa II şi deţine funcţia de soldat principal (ochitor) grupa 2 poliţie militară, pluton 2 poliţie militară, companie poliţie militară din cadrul Regimentului de aviaţie.

Potrivit pct. 34 și 35 al Regulamentul serviciului interior al Forţelor Armate ale Republicii Moldova, aprobat prin Decretul Preşedintelui Republicii Moldava nr. 2327/2009, militarii, în dependenţă de gravitatea faptei săvîrşite, poartă răspundere disciplinară, contravenţională, materială, civilă şi penală. Pentru abateri disciplinare, militarii poartă răspundere în conformitate cu Regulamentul disciplinei militare. Comandanţii (şefii) nu poartă răspundere disciplinară pentru faptele subalternilor lor, dacă au întreprins toate măsurile necesare, în limita competenţei lor, pentru evitarea faptelor menţionate, au tras la răspundere persoanele culpabile şi nu au tăinuit faptele în cauză.

În conformitate cu art. 1 al Regulamentului disciplinei militare, aprobat prin Legea nr. 52 din 02 martie 2007, Regulamentul disciplinei militare determină esenţa disciplinei militare, stabileşte obligaţiile militarilor de menţinere şi respectare a acesteia, tipurile de stimulări şi de sancţiuni disciplinare, drepturile comandanţilor (şefilor) de a le aplica, precum şi modul de depunere şi de examinare a propunerilor, a cererilor şi a reclamaţiilor înaintate de militari.

Potrivit art. 2 din același regulament, prevederile prezentului regulament se aplică de autorităţile centrale de specialitate ale administraţiei publice şi de alte

autorităţi administrative centrale, denumite în continuare structuri militare, în care, conform legislaţiei în vigoare, se prevede îndeplinirea serviciului militar. Prevederile prezentului regulament se aplică următoarelor categorii de militari: militari prin contract, militari în termen, militari cu termen redus, studenţi ai instituţiilor de învăţămînt în domeniul milităriei, rezervişti concentraţi sau mobilizaţi. Toţi militarii sînt obligaţi să menţină şi să respecte disciplina militară, să se călăuzească cu stricteţe de prevederile prezentului regulament.

Din prevederile art. 4 al Regulamentului nominalizat rezultă că, îndeplinirea serviciului militar impune respectarea cu stricteţe a disciplinei militare şi suportarea rigorilor vieţii de militar. Disciplina militară înseamnă respectarea strictă şi exactă de către toţi militarii a ordinii militare şi a regulilor de comportare obligatorii prevăzute de legi, de regulamentele militare, de Codul de conduită profesională a militarilor prin contract, aprobat de către conducătorul structurii militare, şi de alte acte normative ce reglementează îndeplinirea serviciului militar. Disciplina militară constituie unul din factorii determinanţi ai capacităţii de luptă a Forţelor Armate şi se bazează atît pe acceptarea conştientă a regulilor de comportare stabilite, cît şi pe constrîngerea ce se aplică, conform prevederilor legii, în situaţia nerespectării acestora. Disciplina militară impune subordonarea necondiţionată în îndeplinirea întocmai şi la timp a îndatoririlor şi atribuţiilor funcţionale, în respectarea normelor de ordine şi de comportare militară şi civică, precum şi asumarea responsabilităţii pentru faptele săvârșite.

Din conținutul art. 5 lit. c) al Regulamentului disciplinei militare, disciplina militară pune în faţa fiecărui militar următoarele obligaţii: (…) c) să respecte jurămîntul militar şi prevederile regulamentelor militare, să execute necondiţionat, întocmai şi la timp ordinele comandanţilor (şefilor), fiind responsabil de modul în care îndeplineşte misiunile încredinţate (…)

În conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1) al Regulamentului disciplinei militare, (…) Ordinul (dispoziţia) se execută necondiționat, întocmai şi în termen.

Potrivit art. 40 al Regulamentului disciplinei militare, în cazul în care militarul încalcă disciplina militară sau ordinea publică, comandantul (şeful) trebuie să-i amintească de obligaţiile serviciului militar, iar în caz de necesitate, să aplice o sancţiune disciplinară. În limitele autorităţii disciplinare acordate, el are dreptul să aplice orice sancţiune care, în opinia sa, poate avea un efect educativ maxim asupra militarului care a comis încălcarea (abaterea).

Conform art. 44 lit. a) Regulamentului disciplinei militare nr. 52/2007, soldaților şi sergenţilor li se pot aplica următoarele sancţiuni disciplinare: a) observaţie, mustrare şi mustrare aspră.

În conformitate cu art. 65 al Regulamentului disciplinei militare, orice

sancţiune disciplinară, ca măsură de întărire a disciplinei militare şi de educare a militarilor, trebuie să corespundă gravităţii încălcării (abaterii) şi gradului de vinovăție. La stabilirea tipului de sancţiune disciplinară şi a severităţii acesteia, se va ține cont de caracterul încălcării (abaterii), de circumstanţele în care a fost comisă, de consecinţele ei, de comportamentul anterior al persoanei vinovate, precum şi de vechimea ei în serviciu şi de cunoştinţele pe care le posedă despre ordinea de serviciu.

Iar, art. 67 stabilește că orice sancţiune disciplinară trebuie să fie aplicată nu mai târziu de 30 de zile de la data constatării încălcării (abaterii), fără a lua în calcul timpul aflării militarului în misiune, în concediu, inclusiv în concediu de studii, ori al participării la o formă de perfecționare profesională peste hotarele Republicii Moldova. Sancțiunea disciplinară nu poate fi aplicată după expirarea a 6 luni din ziua comiterii încălcării (abaterii). În termenul indicat nu se include durata desfășurării procedurii penale.

Prin urmare, din coroborarea normelor precizate supra, rezultă faptul că comandantul Regimentului de aviaţie (pilot), colonel ***** dispunea de competențe și atribuții în emiterea ordinului nr. 208 din 08 decembrie 2023.

Instanța de fond corect a reținut că, procedura de aplicare a sancțiunii disciplinare a fost efectuată în strictă conformitate cu prevederile legislative, deoarece aceasta a fost aplicată ca urmare a prezentării raportului din 10 noiembrie 2023 a Comandantului companiei poliţie militară locotenent major *****, anchetei de serviciu și actele de constatare (raportul) comandantului de companie asigurarea aerodrom şi transport, locotenent major ***** cu privire la neprezentarea soldatului clasa II Suhari Sergiu, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliţie militară, plutonul 2 poliţie militară, compania poliţie militară la exerciţiu de rezolvare a unei situaţii tactice STX cu tematica „Acţiunile companiei de poliţie militară în combaterea terorismului, precum şi la acțiunea de alarmare a companiei poliţie militară la data de 10 noiembrie 2023”.

Colegiul atestă că, sancțiunea disciplinară aplicată „*mustrare aspră*”, este prevăzută de dispoziția art. 44 lit. a) și art. 65 al Regulamentului disciplinei militare, aprobat prin Legea nr. 52/2007, și are un caracter alternativ, comandantul nemijlocit în subordinea care se află reclamantul Suhari Sergiu, dispunând de o marjă largă de discreție în vederea aprecierii legalității acțiunilor ultimului.

Reieșind din circumstanțele cauzei se atestă că, la aplicarea sancțiunii a fost respectat termenul prevăzut de art. 67 al Regulamentului disciplinei militare, aprobat prin Legea nr. 52/2007. Or, din materialele cauzei rezultă că sancțiunea disciplinară a fost aplicată în interiorul termenului de 30 de zile de la data constatării încălcării (abaterii) prin raportul anchetei de serviciu din 07 decembrie

2024, iar ordinul de sancționare a fost emis la 08 decembrie 2024.

Prin urmare, la caz a fost respectată competența și procedura de sancționare disciplinară la emiterea ordinului nr. 208 din 08 decembrie 2023 prin care soldat clasa II Suhari Sergiu *****, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliţie militară, plutonul 2 poliţie militară, compania poliţie militară a fost sancționat disciplinar cu „mustrare aspră”.

Referitor la argumentul părții apelante referitor la netemeinicia abaterii disciplinare, se va reține că potrivit pct. 23 al Regulamentului serviciului interior al Forţelor Armate ale Republicii Moldova, aprobat prin Decretul Preşedintelui Republicii Moldava nr. 2327/2009, fiecare militar are obligaţii funcţionale, care definesc volumul şi limitele îndeplinirii practice de către el, a obligaţiilor şi sarcinilor ce îi sânt încredinţate, în conformitate cu funcţia pe care o deţine. Aceste obligaţii sânt determinate de regulamentele militare, precum şi de fişa funcţiei, de instrucţiunile sau de ordinele comandanţilor (şefilor) direcţi.

Pct. 8 alin. (1) al Regulamentului statuează că, prin îndeplinire de către militari a obligaţiilor de serviciu se înţelege: 1) participarea la acţiuni militare; 2) exercitarea funcţiilor de serviciu; 3) executarea serviciului de alarmă; 4) participarea la exerciţii şi antrenamente militare; 5) aflarea pe teritoriul unităţii militare pe durata stabilită de programul zilnic sau la ordinul comandantului (şefului).

Iar, potrivit alin. (2) al aceluiași pct., la necesitate, la ordinul comandantului (şefului), militarul este obligat să procedeze la îndeplinirea obligațiilor de serviciu în orice moment.

În corespundere cu pct. 47 al Regulamentului, subordonatul este obligat să execute necondiţionat ordinele şefului. După executarea ordinului, subordonatul are dreptul să înainteze o reclamaţie, dacă consideră ca faţă de el s-a procedat incorect.

Pct. 52 al Regulamentul serviciului interior al Forţelor Armate ale Republicii Moldova relevă că, ordinul este o ordonanţă a comandantului (şefului) adresată subordonaţilor, care cere executarea unor acţiuni, respectarea unor reguli sau stabileşte o ordine sau o situaţie. Ordinul poate fi dat în scris, verbal sau prin mijloace tehnice de legătură unui militar în parte sau unui grup de militari. Ordinul în scris este principalul document de serviciu (act juridic) de ordonanţă al conducerii militare, care se emite cu drept de conducere unică de către comandanţii de mari unităţi şi unităţi militare (şefii de instituţii). Ordinele verbale se dau de către toţi comandanţii (şefii).

La fel, se vor reține și prevederile pct. 57 al aceluiași regulament, ordinul comandantului (şefului) trebuie să fie executat necondiţionat, exact şi în termen.

Militarul care a primit ordinul se poate adresa comandantului (şefului) cu rugămintea de a i se repeta acesta.

Potrivit pct. 58 al Regulamentului, dacă militarul care execută ordinul primește de la un alt şef superior după situaţia de serviciu un nou ordin, care împiedică executarea primului, el raportează despre aceasta şefului care a dat ordinul nou şi, în cazul în care acesta este confirmat, îl execută pe ultimul. Cel care a dat noul ordin comunică despre aceasta şefului care a dat primul ordin.

Situația faptică a circumstanțelor cauzei atestă că în vederea organizării şi desfășurării exerciţiului de alarmare a fost emis în prealabil (cu o zi înainte) ordinul comandantului Regimentului de aviaţie (pilot) nr. 191 din 09 noiembrie 2023.

După efectuarea instructajului privind pregătirea personalului serviciului de zi desfășurat la data 09 noiembrie 2023 ora 08:00 locotenentului major ***** a comunicat, inclusiv soldatului clasa II Suhari Serghei despre faptul că posibil să participe la exerciţiul de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu tematica „Acţiunile companiei de poliţie militară în combaterea terorismului”.

Potrivit notei explicative a locotenentului major *****, soldatul Suhari Sergiu a fost apelat telefonic comunicându-i-se să se echipeze și să se prezinte la desfășurarea exercițiului, dar acesta vehement a refuzat motivând că este după serviciu de zi.

Totodată, potrivit notei explicative a sergentului clasa a II, *****, la data de 09 noiembrie 2023, reclamantul a fost telefonat de către sergentul stat major superior al secţiei Al personal, pentru a se prezenta să facă cunoștință cu ordinul comandantului Regimentului de aviaţie (pilot) nr. 191 din 09.11.2023, însă acesta nu a întreprins nici o măsură.

Mai mult, în scopul asigurării celerității procedurii de încunoștințare a efectivului antrenat în operațiune, ordinul nr. 191 din 09 noiembrie 2023 a fost adus la cunoştinţa întregului efectiv al companiei poliţie militară prin intermediul grupului special creat în aplicaţia „Viber”, fapt ce se confirmă prin screen-shot-ul prezentat la materialele cauzei.

Potrivit notei explicative a caporalului *****, la 10 noiembrie 2023 în jurul ori 08:10 soldatul Suhari Sergiu a fost telefonat de locotenetul-major ***** care i-a comunicat să se prezinte la alarmă, după ce predă serviciu.

Potrivit notei explicative a sergentului clasa II *****, fiind în calitate de sergent de serviciu, la 10 noiembrie 2023, aproximativ la ora 9:30-09:40 a transmis soldatului Suhari Sergiu să se echipeze, să primească armamentul de infanterie personal și să se deplaseze la locul de desfășurare a exercițiului.

Însă, ignorând ordinile superiorilor, soldatul clasa II Suhari Sergiu nu s-a

prezentat la exerciţiul de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu tematica „Acţiunile companiei de poliţie militară în combaterea terorismului”, fapt care se confirmă prin raportul comandantului companie poliție militară, locotenent major *****, adresat Comandantului Regiment de aviație în vederea inițierii cercetării administrative pe caz.

Cu referire la argumentele apelantului despre modalitatea înregistrării în grupul din Viber al acestuia, sunt nefondate deoarece numărul de telefon îi aparține lui Suhari Sergiu și doar el putea confirma recepționarea mesajului prin semnul „+”.

Colegiul conchide că modalitatea de aducere la cunoștință a ordinului a fost efectuată în conformitate cu prevederile pct. 52 din Regulamentul Serviciului Interior al Forțelor Armate a Republicii Moldova, aprobat prin decretul Președintelui RM nr. 2327/2009 (citate mai sus).

Potrivit circumstanțelor de drept, drepturile și obligațiile generale ale militarilor și relațiile dintre ei, obligațiile persoanelor cu funcții de răspundere din marile unități și unitățile militare ale Forțelor Armate, precum și regulile de ordine interioară și de executare a serviciului interior este stabilit de Regulamentul Serviciului Interior, aprobat prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2327/2009.

Urmează a fi apreciat critic și argumentul apelantului Suhari Sergiu, precum că ordinul nr. 191 din 09 noiembrie 2023 nu a fost adus la cunoștința sa, or analizând circumstanțele faptice expuse supra, s-a demonstrat cu certitudine că soldatul clasa II Suhari Sergiu cunoștea indiscutabil ordinul nr. 191 din 09 noiembrie 2023, faptul că urmează să participe la exerciţiul de rezolvare a unei situaţii tactice (STX) cu tematica „Acţiunile companiei de poliţie militară în combaterea terorismului”, precum și primirea semnalul de alarmare și necesitatea echipării și prezentării la locul desfășurării exercițiului, fapt ce se confirmă prin nota explicativă prezentată de sergent clasa II *****, cât și însăși a lui Suhari Sergiu.

În conformitate cu prevederile pct. 57 al Regulamentul serviciului interior al Forţelor Armate ale Republicii Moldova, ordinul comandantului (şefului) trebuie să fie executat necondiţionat, exact şi în termen. Militarul care a primit ordinul se poate adresa comandantului (şefului) cu rugămintea de a i se repeta acesta.

Potrivit pct. 58 al Regulamentul serviciului interior al Forţelor Armate ale Republicii Moldova, dacă militarul care execută ordinul primește de la un alt şef superior după situaţia de serviciu un nou ordin, care împiedică executarea primului, el raportează despre aceasta şefului care a dat ordinul nou şi, în cazul în care acesta este confirmat, îl execută pe ultimul.

Respectiv, din materialele cauzei și din explicațiile participanților la proces, instanța de judecată nu a reținut cu certitudine că reclamantul Suhari Sergiu a procedat în ordinea prevederilor pct. 58 al Regulamentul serviciului interior al Forţelor Armate ale Republicii Moldova.

Mai mult, Colegiul civil nu va reține argumentul reclamantului Suhari Serghei că nu putea executa concomitent două ordine și de a se afla în același timp în două locuri diferite, or potrivit notei explicative a caporalului *****, la 10 noiembrie 2023 aproximativ la ora 08:10 soldatul Suhari Sergiu a fost telefonat de locotenentul-major ***** care i-a comunicat să se prezinte, după ce predă serviciu, la alarmă.

Astfel, după ce preda serviciu de zi, soldatul Suhari Sergiu urma să primească armamentul de infanterie personal și să se deplaseze la locul de desfășurare a exercițiului, sau cel puțin să se deplaseze să raporteze circumstanțele de imposibilitate a participării la exercițiu, acțiuni ignorate vehement de către acesta din urmă manifestată prin plecarea din unitate.

Potrivit pct. 47 al Regulamentul serviciului interior al Forţelor Armate ale Republicii Moldova, subordonatul este obligat să execute necondiționat ordinele şefului. După executarea ordinului, subordonatul are dreptul să înainteze o reclamaţie, dacă consideră ca faţă de el s-a procedat incorect.

După cum a reținut și instanța de fond soldatul Suhari Sergiu, cunoscând și fiind informat cu prevederile ordinului nr. 191 din 09 noiembrie 2023, urma să îl execute necondiționat, iar ulterior dacă consideră că față de el s-a procedat incorect era în drept să înainteze o reclamație în acest sens.

La fel, conform pct.42 al Regulamentului Serviciului Interior, discuţia ordinului este inadmisibilă, iar nesubordonarea sau neexecutarea ordinului se consideră infracţiune militară. Respectiv, art. 364 al Codului penal prevede sancţionarea penală în cazul când nu se execută intenţionat ordinul şefului dat în modul stabilit, dacă aceasta a cauzat daune în proporţii considerabile intereselor de serviciu.

Conform pct. 305 al Regulamentului de referinţă, alarmarea de exerciţiu a unităţii se execută în scopul pregătirii ei pentru acţiuni la anunţarea alarmei de luptă, la ieşirea unităţii pentru exerciţii tactice, în caz de calamităţi, pentru stingerea incendiilor şi îndeplinirea altor misiuni. În acest caz, unitatea acţionează ca la anunţarea alarmei de luptă, cu restricţiile stabilite.

Respectiv pct. 303 expres prevede că, alarmarea de luptă a unităţii se execută în scopul pregătirii acesteia pentru executarea misiunilor de luptă. În acest caz, este scos întregul efectiv al unităţii, cu armamentul şi tehnică militară, cu alte mijloace materiale care i se cuvin. Iar, pct.306 al Regulamentului stabileşte că, toţi militarii

trebuie să cunoască exact ordinea acţiunilor unităţii la anunţarea alarmei, în partea care-i priveşte.

Referitor la pretinsele încălcări ale Codului muncii, invocate în cererea de apel, acestea sunt irelevante la caz, ori, asupra militarului sunt aplicate normele speciale care reglementează un raport juridic special - îndeplinirea serviciului militar.

Potrivit art. 5 alin. (3) și (4) Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, (3) Normele juridice speciale sânt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecţi strict determinaţi. În caz de divergenţă între o normă generală şi o normă specială, care se conţin în acte normative de acelaşi nivel, se aplică norma specială. (4) Normele juridice derogatorii sânt diferite în raport cu reglementarea-cadru în materie şi sânt aplicabile unei situaţii determinate. În caz de divergenţă între o normă generală sau specială şi o normă derogatorie, care se conţin în acte normative de acelaşi nivel, se aplică norma derogatorie.

În acest sens, referirea la art. 101 din Codul muncii este irelevantă or, conform art. 13 al Legii nr. 619/1995 privind organele securităţii statului, Ministerul Apărării/Armata Naţională nu face parte din organele securităţii statului şi din organele ministerului afacerilor interne, mai mult decât atât, apelantul nu a executat munca în schimburi, dar a îndeplinit serviciul de zi pe unitate.

În aceiași ordine de idei, articolul 323 din Codul muncii, prevede că, (1) salariaţilor care au încheiat un contract individual de muncă cu unităţile militare, instituţiile sau organizaţiile Forţelor Armate ori cu cele ale autorităţilor publice în care legea prevede îndeplinirea serviciului militar sau special, precum şi persoanelor care execută serviciul civil, li se aplică legislaţia muncii, cu particularităţile prevăzute de actele normative în vigoare. (2) În conformitate cu sarcinile unităţilor militare, instituţiilor şi organizaţiilor menţionate la alin.(1), pentru salariaţii acestora se stabilesc condiţii distincte de salarizare, înlesniri şi avantaje suplimentare.

Astfel, conform art. 14 alin. (1) din Legea 162/2005 cu privire la statutul militarilor, durata săptămânală a timpului de serviciu al militarilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract nu va depăşi, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (5), durata săptămânală de muncă stabilită de legislaţia în vigoare. Alin. (5) prevede că, în perioada stării de urgenţă, de asediu sau de război, a executării serviciului de luptă, de alarmă, a participării la exerciţii şi antrenamente militare, la alte acţiuni legate de asigurarea capacităţii de luptă şi de mobilizare, timpul de serviciu nu se limitează, oferindu-li-se militarilor timp pentru odihnă.

În contextul prevederilor menţionate, referirea la pct. 394 subpct. 2 din Regulamentul Serviciului Interior, cu privire la durata totală a timpului de serviciu

al militarilor prin contract nu trebuie să depăşească durata timpului stabilit conform legislaţiei în vigoare, - nu este aplicabilă, or, subpct. 4 al aceluiaşi punct prevede expres excepţia de la durata timpului stabilit de legislaţia în vigoare, respectiv, în perioada stării de urgenţă, de asediu sau de război, în perioada executării serviciului de luptă (de alarmă), participării la exerciţii şi antrenamente militare, precum şi la alte acţiuni legate de asigurarea capacităţii de luptă şi de mobilizare, timpul de serviciu nu se limitează, militarilor oferindu-li-se însă timp pentru odihnă", prevedere prevăzută şi în art.14 alin.(5) din Legea 162/2005 cu privire la statutul militarilor.

Prin urmare, deoarece apelantul Suhari Sergiu urma a fi antrenat într-un exerciţiu de alarmare a subunităţii din care face parte, aceasta presupune că timpul de serviciu putea să depăşească timpul normal săptămânal, situație care putea fi compensată, fie prin acordarea timpului suplimentar de odihnă, fie în orice alt mod prevăzut de legislația în vigoare, specifică activității exercitate de reclamant.

Respectiv, argumentul invocat în acest sens este neîntemeiat, aceste prezentând o justificare a apelantului neîntemeiată al neexecutării atribuțiilor de serviciu.

Totodată, în temeiul art. 225 alin. (1) Cod amdinistrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. La realizarea controlului său, instanța de judecată nu are drept sarcină de a substitui cu propria părere opinia autorității publice competente, ci de a analiza, în corespundere cu art. 225 Cod amdinistrativ, exercitarea împuternicirilor ce revin autorității la exercitarea sarcinilor impuse prin lege, de a lua în considerare toate faptele relevante, de a respecta limitele legale a dreptului discreționar, care nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Astfel, pentru a solicita anularea unui act administrativ individual, reclamantul/apelantul exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

Cu privire la cerința reclamatului Suhari Sergiu de recunoaștere ca ilegal a refuzul Marelui Stat Major al Armatei Naţionale nr. 32/25 din 19 ianuarie 2024

privind anularea ordinului comandantului Regiment de aviaţie (pilot), colonel *****, nr. 208 din 08 decembrie 2023 cu privire la sancţionarea disciplinară cu „mustrare aspră” a soldatului clasa II Suhari Sergiu *****, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliţie militară, plutonul 2 poliţie militară, compania poliţie militară, instanța atestă că refuzul contestat este un act subsecvent ordinului nr. 208 din 08 decembrie 2023, astfel, urmând a fi respinsă cerința respectivă reieșind din aceleași argumente precizate supra.

Prin urmare, soluţia primei instanţe privind respingerea acţiunii în contencios administrativ formulată de avocatul Cojocari Constantin în interesele lui Suhari Sergiu către Marele Stat Major al Armatei Naționale și Regimentul de Aviație privind recunoașterea ilegală a refuzului privind anularea ordinului, anularea ordinului Comandantului Regiment de Aviație nr.208 din 08.12.2023, „Cu privire la sancționarea disciplinară cu „*mustrare aspră*” a soldatului clasa II Suhari Sergiu *****, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliție militară, plutonul 2 poliție militară, compania poliție militară și încasarea cheltuielilor de judecată, este întemeiată.

La fel, urmează a fi respinsă și solicitarea reclamantului/apelantului privind încasarea cheltuielilor de judecată. Or, în conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, cheltuielile de judecată suportate de către reclamant pot fi puse în sarcina pîrîtului doar în situația admiterii acțiunii.

Urmare a constatărilor supra detaliate vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul concluzionează că, argumentele expuse de către partea apelantă în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond, reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art. 130 CPC.

Prin prisma acestor constatări, Completul judiciar concluzionează că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor părții apelante a fost demonstrată, iar argumentele invocate de către avocatul Cojocari Constantin în interesele lui Suhari Sergiu poartă caracter pur formal.

Conducându-se de prevederile art.240 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, Colegiul civil și de contencios administrativ, -

d e c i d e :

Respinge apelul declarat de avocatul Cojocari Constantin în interesele lui Suhari Sergiu, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată formulată de avocatul Cojocari Constantin în interesele lui Suhari Sergiu către Marele Stat Major al Armatei Naționale și Regimentul de Aviație privind

recunoașterea ilegală a refuzului privind anularea ordinului, anularea ordinului Comandantului Regiment de Aviație nr.208 din 08.12.2023, „Cu privire la sancționarea disciplinară cu „mustrare aspră” a soldatului clasa II Suhari Sergiu *****, soldat principal (ochitor) grupa 2 poliție militară, plutonul 2 poliție militară, compania poliție militară și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul central din 22 octombrie 2024.

Decizia este definitivă și executorie cu drept de recurs în Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
Judecător: Elena Grumeza
Judecători: Svetlana Ghercavii

Natalia Costaș